

Beşinci Kurultay bugün açılıyor

Bugün Cumhur Reisi seçilecek

Kurultay Reisliğine namzed gösterilecekler arasında eski Maliye Bakanı Bay Abdülhalik, reis vekillikleri için Bay Hasan Saka (Trabzon), Bay Nuri (Gaziantep), Bay Tefvik Fikret (Konya) nın adları geçiyor

Bay Saffet Arıkan (Erzincan)

Ankara, 28 (KURUN) — Büyük Ulus Kurultayı yarın (bugün) açılıyor. Kurultayın yarınki

Bay Cemal Tunca (Antalya)

(bugünkü) ruznamesinde şunlar bulunmaktadır:

Devamı 2 inci sayfanın 1 inci sütununda)

C. H. Fırkası Meclis Grubu Dün Toplandı

Ankara, 28 (A.A.) — Cumhuriyet Halk Fırkası Meclis grubu bugün öğleden sonra saat 15 de, partinin genel başkan oruntağı Başbakan İnönü'nün başkanlığı altında toplandı. Önce Büyük Millet Meclisinde başkanlık divanına aday gösterilecek olanları, sonra da nizamnameye göre partinin Meclis grubu başkan oruntaklığına Erzincan Saylavı Saffet

Arıkan ile Antalya Saylavı Dr. Cemal Tuncayı ve idare heyeti üyeliklerine de Abdülhak Fırat (Erzincan), Ali Kılıç (Gaziantep), Aziz Akyürek (Erzurum), Damar Arıkoğlu (Seyhan), Fuad Umay (Kırklareli), General İhsan Sökmen (Gireson), Hamdi Yalman (Ordu), Rasih Kaplan (Antalya), Rasim Başara (Sivas) ı seçti.

İtalyada ekonomik seferberlik

İtalya, süel (askeri) seferberlikten sonra, bir de ekonomik seferberlik yapıyor. Bu türlü seferberliğin anlamı (manası), gümrüklerde içeriyeye karşılığı döviz ile ödenecek hiçbir yabancı mal koymamaktır. İtalya bu amaca (hedefe) varmak için yeni bir yasa (kanun) çıkarmıştır. Yürümü (tabiki) 16 Şubatta başlamış olan bu yasaya göre, İtalyaya dışardan girecek her mal, yerli malı ile ödenecektir. Yalnız ilk aylarda karışıklıklara yol açmamak için (16) Şubat ile (31) Mart tarihleri arasında ortalama (mutavassıt) bir rejim onay (muvafık) bulunmuştur.

Bu bir buçuk aylık kurun içinde bütün İtalyan gümrükleri, dışardan gelen malların (yüzde 25) ini içeriyeye alabileceklerdir, eğer bu malların adamlarının geçen yıl içinde o günlerde getirmiş oldukları mallardan artık (fazla) değilse...

Bu malların geriye kalan (yüzde 75) ine gelince, gümrük çevirgenleri bunu Maliye Bakanlığın bildirecektir. Maliye Bakanı İtalyanın uluslararası alış verişinin denk (muvazene) olup olmadığına göre ya (evet), yahud (hayır) diyecektir.

Ancak (31) Mart tarihi gelince bu yönden de artık bitmiş olacaktır. Ondan sonra İtalya gümrüklerinden içeriyeye her hangi bir malın girebilmesi, karşılığının üskes (mutlak) yerli malı ile ödemesine bağlıdır. Bu yönden o kadar geniş olarak tutulmuştur ki, yapma (mamul) olsun olmasın, hemen her türlü malı anlamı (hükümü) içerisine almaktadır. Bu yöndemin dışında kalan hiç bir şey yoktur. O kadar ki, yün, pamuk, kömür gibi ham şeyler (iptidai maddeler) de bu kestirime (karar) bağlı olacaktır. İşlenmemiş kâğıd ile gazeteler için de bu, böyle dir.

Acaba İtalya bu ekonomik kontrol yöntemini bu kadar sıkı tutmağı neden gerekli buluyor?

İtalya hükümetinin bunda iki türlü düşüncesi vardır: Bir kez İtalya süel (askeri) bakımdan başka ülkelerin hiç bir yardımına bağlı olmadığını bugünlerde acun geneloyuna (cihan efkâr umumiyesine) anlatmak istiyor. Sözcülimi "İtalyanın kömürü yoktur, benzini ve petrolü yoktur, bunlar ise bir savaş için birinci kerte gereklî şeylerdir. İtalya bu türlü şeyleri dışarı ülkelere yardım ile bulmadıkça kend başına büyük bir savaş içerisine at-

ASIM US

(Devamı 2 inci sayfanın 3 üncü sütununda)

General Kâzım Özalp, Başbakan İsmet İnönü, Bayırdırlık Bakanı Ali Çetin Kaya, Ankarada çubuk barajını gezmişlerdir. Ankara muhabirimizin yolladığı yukarıdaki resim, bu gezintiye aid bir intibah tesbit etmektedir.

Yeni saylavlarımızdan:

Samsun saylavı
Bayan Meliha Ulaş

Bayan Meliha Ulaş

Samsun muhabirimiz, Samsun'un yeni saylavı Samsun Lisesinin değerli hocalarından Bayan Meliha Ulaş'la Ankaraya hareketinden önce bir görüşme yapmıştır.

Yeni saylavı okuyucularımıza tanıttığımız muhabirimizin mektubunu aynen koyuyoruz:

Beni büyük bir nezakete karşılayan saylavımız, fazla meşgul ve bir çok misafirleri olmasna

(Devamı 6 ncı sayfanın 4 ü sütununda)

"İtalyan Orduları Sarp Habeş Dağlarında Mahvolabilir!,"

Bütçe

935 bütçemizin Bakanlar heyetince tesbit olunan cedveli

Ankara, 28 (KURUN) — 1935 yılı bütçesinin Bakanlar Heyetince tesbit edilen cetvelini aynen bildiriyorum:

Kurultay 2,859,682, Riyaseticümhur 386,792, Divanı muhasebat 565,500, Başbakanlık 1,159,879 Devlet Şûrası 218,193, Statistik 580,852, Diyanet işleri 611,986, Maliye Bakanlığı 12,784,179, Düyünümümiye 46,291,293, Tapu 1 milyon 153,530, Gümrükler Bakanlığı 5,300,913, İçbakanlığı 4,347,908 Matbuat 95,944, Emniyet umum müdürlüğü 4,137,499, Jandarma 8,909,621, Dışbakanlığı 3,262,140 Sıhhat Bakanlığı 4,892,184, Adliye Bakanlığı 8,788,478, Maarif Bakanlığı 8,948,445, Bayındırlık Bakanlığı 12,643,607, Konomi Bakanlığı 4 milyon 053,150, Ziraat Bakanlığı 5,150,511, Milli müdafaa (kara) 48 milyon 087,816, Milli Müdafaa (hava) 5,017,060, Milli Müdafaa (deniz) 4,308,600, Milli Müdafaa (haryana) 632,965 lira. Yekün: 194 milyon 882 bin 727 lira.

Yüksek mekteb mezunu

Ankara, 28 (KURUN) — Kültür müdürleri talimatnamesinin Bakanlar heyetindeki projesinin bugünlerde çıkarılması muhtemeldir. Talimatnameye eklenen bir maddeye göre, yüksek mekteb mezunu olmyan Kültür müdürleri orta tedrisata müdahale edemeyeceklerdir.

Bu işler şimdi olduğu gibi, Bakanlıkça idare edilecektir.

Varidat kanunlarında

Ankara, 28 (KURUN) — Maliye Bakanlığının kazanç kanunıyla diğer bazı varidat kanunlarında yapacağı tadilat ve ıslahat neticesi 2 milyon lira fazla varidat elde edileceği olacaktır.

Habeş işlerinde en mühim mevzulardan birini teşkil eden, Ual ual muntakasındaki su kuyularından birisi. (Kenardaki resimde Habeş reislerinden birisini geçen yıllarda yaptığı İtalya seyahatinde görüyorsunuz).

Belgratta çıkan Vreme gazetesini, Belgratta tahsil etmekte olan ve aslan Habeş kral sarayına mensup bulunan Mangstu Sanvatu dında genç bir prensle bir mülakat yapmıştır. Bu genç prens, son İtalya — Habeş anlaşamamazlıkları hakkında bakın neler söylüyor:

— Emin olunuz ki Habeşlilerin en az korktukları devlet İtalyadır. Habeşliler esas itibarile sulhu seven ve sulha taraftar olan bir millettir. Fakat onu harbe mecbur ederlerse düşmanları için çok tehlikeli ve müthiş bir hasım olurlar.

Bugün kralların kralı Habeş imparatoru harb ilân ederse bütün millet derhal silâhlarına sarılıp öl-

(Devamı 9 cu sayfanın 3 cu sütununda)

Bay İrfan Emin

Mısalı: Sevengil
(Lâttin sayfanı çeviriniz)

Bay İrfan Emin

(Yazısı 3 ü sayfanın 5 i sütununda)

TELGRAFLAR

Con Saymen Pariste

İngiliz - Fransız devlet adamları görüşüyor

Paris, 28 (A.A.) — B. Laval, saat 13 de İngiliz Sefiri B. J. Klark'ın Sir Con Saymen şerefine verdiği ziyafette hazır bulunmuştur. Daha evvel B. Laval, Sovyet Büyük Elçisi ile görüşmüştür. Bu görüşmenin mevzuunu 3 Şubat tarihli Fransız-İngiliz tebliğinin ve bilhassa bu tebliğin şark misakına aid kısmı olduğu tahmin ediliyor.

İngiltere Sefaretinde verilen ziyafetten sonra İngilizlerle Fransızlar arasında nokta nazar taatı yapılacak ve bu suretle iki hükümet adamları arasındaki görüşmenin devam edeceği zannedilmektedir.

B. Laval ve Sir Con Saymen'in İngiliz hariciye nazırının 6 şubat-

ta tesbit edildiği zannolunan Berlin seyahatinden evvel bahise mevzu olan meseleleri derin bir surette tetkik edecekleri tahmin ediliyor.

Londra, 28 (A.A.) — Dış işleri Bakanının Moskovaya seyahat projesi, avam kamarasında bazı mukavemetlerle karşılaşmaktadır. Sağ cenah muhafazakârları Sovyetlerle herhangi bir diplomasi müzakerelerine girişmeden evvel iki hükümet arasında muallakta olan ticari ve mali meselelerin hallini istemektedir. Pazartesi günü muhafazakâr mebuslardan Vilyam Daviso, Sir Simon nezdinde bu yolda teşebbüste bulunacaktır.

Bugün cümhuriyesi seçilecek

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

- 1 — Reis tarafından kurultayın açılması,
- 2 — Azanın and içmesi,
- 3 — Reis, reis vekilleri, riyaset divanı idare âmir ve memurlarının seçimi.
- 4 — Cümhurreisinin seçimi,
- 5 — Cümhurreisinin and içmesi,

Kurultayın, Bay Abdülhak Hâmidin geleceğini dolayısıyla en yaşlı sayılan olan Bay Faik (Kars) tarafından açılması muhtemeldir.

Kurultayın yarınki açılmasının da bulunmak üzere 6 yabancı gazeteci geldi.

Ankara, 28 (KURUN) — Bugünkü fırka grubu toplantısında kurultay reis ve reis vekilliklerine gösterilecek namzetler etrafında konuşuldu. Kurultay reisliğine namzed gösterilecekler arasında eski Maliye Bakanı Bay Abdülhalik'in, reis vekillikleri için de Bay Hasan Saka (Trabzon), Bay Nuri (Gaziantep), Bay Tevfik Fikret (Konya) nın adları geçmektedir.

Ankara, 28 (KURUN) — Balıkesir sayısları Bayan Sabiha'nın ve Kütahya sayısları Bay Naşid Oluğ'un, eskilerine ilâveten meclis üyeliğine seçilmeleri

Çökmek, v. v. dır. Vird (etmek), Sirmek, Virdi zeban, Dillendirmek, Virdi zeban etmek. Bugün Visal, Yugoslavya arasında yeni hududları vücade getirilmesi ve pasaport işlerinin basitleştirilmesi için akdedilmiş olan konferansın tanzim edilmiş olduğu protokollar imza edilmiştir.

Bu münasebetle irad edilmiş olan nutuklarda konferans vücade getirdiği eserin kral Boris ile müteveffa kral Aleksandr'ın açmış oldukları Bulgar — Yugoslav dostluğunu takviye yolunda bir hatve teşkil etmekte olduğu

İtalyada ekonomik seferberlik

Başmakeden devam lamaz,, diyenlere düşüncelerini yanlış olduğunu anlatmak istiyor.

İtalya, savaş günlerinde başka ülkelerin ve ulusların yardımı olmasa da kendi sınırları içinde bu türlü şeyleri bulmak için var gücü ile çalışmaktadır. Bunun için yeni ekonomik yöntem bu ülke için bir büyük deneme olacaktır.

Üzerinde konuştuğumuz yasanın ikinci amacı İtalyan lireninin değerini korumaktır. Gerçek, İtalya liri son yıllar içinde uluslararası piyasada değerini çok zorlukla tutabilmektedir. Geçen yıl Bunun için Fransa bankasından ödünç olarak altın para almıştır. Bu paralar erimştir. Yeniden ödünç altın bulmak ise gittikçe zorlaşmaktadır. Bunun için İtalya kendi yağı ile kavulmaktan başka yol bulamamaktadır. Bizim anlayışımıza göre İtalyanın baş vurduğu son düzen bunun için kurulmuştur.

ASIM US

Fransız gazeteleri Emniyetin muhafazası için tedbirler alınmasını ileri sürüyorlar

Paris, 28 (A.A.) — Gazeteler, eski Harbiye Bakanı Mareşal Peten'in "Revue de deux Mondes" da askerlik hizmetinin iki seneye çıkarılması için yazdığı makale üzerinde mütalea yürütmekte ve bir çoğu bunu tasvib etmektedir.

Le Petit Jurnal, şunları yazıyor:

"Silâhları bırakma saati gelmiş değildir. Başlanılan müzakereler uzun olacak ve ancak müessir bir himaye olursa neticelenecektir."

"Le Journal,, Almanyanın tekrar silâhlanmış olduğunu ve daimi surette 600.000 kişilik kuvveti olduğunu, buna karşılık Fransanın askerî hizmeti emniyet zamanları almadan üç seneden bir seneye indirdiğini yazıyor.

Echo de Paris gazetesi diyor ki:

"Vaziyet, Fransıya cesurane ve seri kararlar alınmasını icab ettiriyor.

Air Nouvelle şunları yazıyor: "İtalya sekiz milyon askerler her ihtimale karşı durmağa hazırdır.,,

Alman silâhlanmasının çok tehlikeli olarak kendini gösterdiği bir sırada Fransa da bu her ihtimale karşı durabilecek vaziyette midir? Emniyetin muhafazası için lâzım olan bütün tedbirler alınmalıdır.

Sosyalist Populer gazetesi, hükümetin bu mesele üzerindeki nokta nazarını sormaktadır. Bu gazeteye göre, iki senelik askerlik hizmeti lehinde yapılan neşriyatta hiç bir vatanperverlik yoktur. Bu sadece silâh fabrikatörlerinin arzusudur.

Kurun Balosu

21 Martta verilecek "balomuz,, için kuponların davetiyelerle değiştirilmesine yarın öğleden sonra başlıyoruz. Kupon biriktirenler yarından itibaren öğleden sonra idaremize müracaat ederek davetiyelerini alabilirler. bir davetiye iki kişiliktir. Yanların da daha fazla arkadaş getirmek isteyenler bir buçuk lira mukabilinde iki kişilik birer davetiye daha tedarik edebileceklerdir.

Kendi duyularımız

Yugoslav muhacirlerine tazminat

Ankara, 28 (Kurun) — Alınacak tazminata göre tevziatın nisbeti tayin olunabilmek için henüz beyanname vermemiş olan Yugoslavya muhacirlerinin Nisan sonuna kadar Maliye Bakanlığında müteşekkil komisyona müracaatları kararlaştırıldı. Bun-

dan sonra, müracaat edecekler tevziattan istifade edemeyeceklerdir.

Bakanlar heyetinin kararıyla teşkil edilen bir komisyon Yugoslavya muhacirleri tarafından evvelce Dış Bakanlığa verilmiş beyannameleri teslim edecekleri-

Sanayi mekteblerinin ıslahı

Ankara, 28 (Kurun) — Yeni bütçede sanayi programına ayrılan 3 milyon liralık tahsisat Sumer Bank'a verilecektir. Her yıl verilecek tahsisatla 42 milyon lira doldurulacaktır.

Ziraat Bakanlığında verilecek

fazla tahsisattan 7 milyon lira sırf merinos ıslahı içindir. Kültür Bakanlığında verilecek 300 bin liralık fazla tahsisat Kültür Bakanlığında geçecek sanayi mekteplerinin ıslah ve idareleri içindir.

Gümrükteki yünlü, pamuklu mensucat

Ankara, 28 (Kurun) — Mevsuk bir kaynaktan duyduğuma göre, 28 Şubattan itibaren azami tarifeye çıkarılması kararlaştırılan yünlü, pamuklu mensucattan bu tarihten evvel gümrüğe getiri-

lip te çıkarılmamış olanlar için kısa bir mühlet daha verilerek asgari tarifenin tatbik edilmesi muhtemeldir. Meselenin Bakanlar heyetine arz edilmek üzere olduğu da söyleniliyor.

Ziraat enstitüleri talebeleri Bursada

Ankara, 28 (Kurun) — Ziraat Enstitüleri talebeleri sömestr tatilinden istifade ederek Bursa'ya gittiler. Orada kayak sporları yapacaklardır.

Kooperatifçilerin kongresi

Ankara, 28 (Kurun) — Kooperatifçiler yarın senelik kongrelerini Halkevinde yapacaklardır. Toplantıya 170 kooperatif çağırılmıştır.

Gezinci tapu memurları

Ankara, 28 (Kurun) — Geçen devre Meclise verilmiş olan gezinci tapu memurları lâyihasının Meclisinin bu toplantısında çıkarılması kuvvetle muhtemeldir. Yalnız, bu lâyiha yeni den teklif edilecektir.

Avusturya bakanları döndüler

Viyana, 28 (A.A.) — Başvekil Schuschnigg ile hariciye nazırı Berger Waldenegg, dün akşam buraya dönmüşlerdir.

Her iki devlet adamı, Paris ve Londrada gördükleri hüsnü kabul ve elde ettikleri neticelerden pek ziyade memnun olduklarını söylemişlerdir.

Bir yanardağ faaliyete başladı

Moskova, 28 (A.A.) — Tasarınsının haber verdiğine göre, Balkudan 15 kilometre mesafede bulunan Lokbatan yanardağı, 3 nelsonelik bir fasıldan sonra yeniden faaliyete başlamıştır.

İndifalar, şiddetli değildir. Yalnız bürkâni bir gaz yanmakta ve fakat, dağın yamacında bulunan petrol işletme tesisatını tehdit etmektedir.

Üniversite rektörü Romada

Roma, 28 (A.A.) — Padova'dan bildiriliyor: Cenevreye gitmekte olan İstanbul Üniversitesi Rektörü Bay Cemil buraya muvasalat ederek üniversiteyi ve onamerbut müesseseleri ziyaret etmiştir. Bay Cemil, tensik edilmekte olan yüksek tedrisatın inkişafı meselesine pek ziyade alâka göstermiştir.

İMLER

Tebarüz eden
üç nokta

Tramvay şirketi yıllarca İstanbul halkından fazla para almış, bu paranın yekânı iki milyon lira kadar bir şey tutuyor. Yıllarca süren bu hal nihayet amme hukuku temsil eden hükümet tarafından yine kanunların verdiği hakla bertaraf edildi. Fakat yine memlekette yaşayanların sahip oldukları haklar bu haklı durumun Devlet Şûrası önünde bir kez daha konuşulmasına sebep oldu.

Devlet Şûrası amme hukukunu koruyan ve bu yüzden suçlu vaziyette mahkeme önüne çıkan hükümetin haklı olduğu tesbit hükümetin haklı olduğunu tesbit etti.

Devlet Şûrasına giden tramvay şirketi davası yeni Türkiye'nin inkılâpçı vasıflarının yeniden tebarüzüne vesile oldu:

A) Devlet Şûrasına giden davanın seyri şunu ayrıca anlattı. Devlet, amme hukukunun koruyucusudur.

Bunu daima hususî hakların üstünde büyük bir salâhiyetle kullanır.

Tramvay işinde de devlet bu salâhiyetini kullanmıştır. Bu salâhiyetin kullanılması sadece nazari hukuk bakımından olmamış halk kütlesini, halkın haklarını korumuştur. Bu gerçek durumun anlamı sadece şudur:

Halkın, halk için, halk tarafından idaresinin gerçekleşmesi.

Amme hukukunun halk için kullanıldığına en güzel örneği Nafta Vekili Bay Alinin tramvay meselesinde tuttuğu yol teşkil etmektedir.

B) Türk ulusunun haklarını korumak için tutulan yol nazariye bakımından olduğu kadar, tatbikat yolundan da yeni devletin vazifesini kavrama yolunda gösterdiği hassaslığı göstermektedir.

Bu yurttaki eski tarihler hatırlarız ki, mukavelelere, hukuk salâhiyetlerine rağmen yurd çocuklarının hakları yerli — yabancı bir çok gruplara bir bahşiş gibi dağıtılmıştır.

İmtiyazlar dağıtan imparatorluğun son yüz yılı hep bu biçimde ihanetlerle doludur.

Türk yurttaşlarının kendi yurtlarında ekonomi bakımından birer köle, birer haraç veren insan haline konuldukları zamanları hep hatırlarız. Bunların sebebini hep yandan devletin kuruluşunda ararız. Çünkü imparatorluk yaşamak için tek bir şey düşünür.

Cebini doldurmak!

Bunun için kuvvetli ise kendi tabaasını kendi kuvvetlerle soyar, buna gücü yetmezse yabancı

ŞEHİRDE

Yünlü, pamuklu

Yüksek gümrük resmi alınmaya başladı

Türk — Fransız ticaret anlaşmasına bağlı modüsün ihtiva ettiği tarife pozisyonunda bulunan yünlü ve pamuklu eşya ile diğer memleketlerin aynı haklardan istifade ederek, bize ithal ettikleri aynı cins eşyadan dün sabahdan itibaren yüksek gümrük resmi alınmaya başlamıştır.

Kılık yasaı

Ermeni ruhanî meclisi, kıyafet meselesi üzerine toplantı yapmış ve bu işi görüşmek üzere bir komisyon seçmeğe hacet görmemiştir.

Kanunu sarıh bulan meclis tatbiki geçtiği tarihten itibaren klişeler dışında ruhanî kılıkla gezmemeye karar vermiştir.

Diğer taraftan, Rum patrikanesinde her zaman nöbetle değiştirilen on iki kişilik Sensinod âzasından biri son değiştirmede çekilmek istemediğinden, patrik Fotyosun delâletile onun yerine bir başkası çekilmiş ve eski "devirdaim", temin olunmuştur.

unsurlarla birleşir; yurdu haraca keserdi.

XIX uncu yüzyıl Osmanlı İmparatorluğu bunun tipik örneğidir.

İkinci sebep, inkıraz devrinde yaşayan yurd davası o günde septic, sadece kendi menfaatini düşünen, kendi menfaati hesabına bir yurdu lime, lime etmekten çekinmeyen devlet adamları idi.

Bugün ne batan imparatorluk rejimi vardır, ne de septic bir idarenin; kararsız sadece kendini düşünen adamları ile karşı karşıyayız.

Genç bir rejim halk için seferber olmuştur. Genç rejimin idarecileri siyasa istiklâli için ilk kurşunu sıkın imanlılar bir saftadırlar.

C) Tramvay davası bir noktayı daha tebarüz ettirdi. Bu tebarüz eden nokta ekonomi bakımından Türk ulusunun yabancı sermaye ile münasebetinde ancak müsavî haklar istediğini göstermektedir.

Bir taraftan yurd ulusal ekonomiyi doğru yol alırken beri taraftan da bu yurttaki çalışan yabancı iş gruplarının amme menfaatine uygun hareket etmesi istenmektedir. Ammenin hakları üstünde ne yerli, ne yabancı hiç bir şahsın yer tutmasına imkân yoktur.

Devlet Şûrasına giden tramvay davası işte bu esasları tebarüz ettirdi.

Sadri Ertem

Tasfiye

Esnaf Bankasının tasfiyesi kararlaştırıldı

Esnaf bankası umumî heyeti dün öğleden evvel toplanmış ve en fazla hisseye sahip olan belediye tasfiye kararı istemiş olduğundan, tasfiyeye karar vermiştir.

Tasfiyeye bugünlerde başlanılacaktır. Tasfiye komisyonuna hazine avukatı Bay Osman Nuri, Avukat Bay Yusuf Ziya, ve belediye avukatlarından Bay Hâmid Nâzım seçilmişlerdir.

Korer, dün gitti

Manisa caylavı olan İstanbul müddeiumumîsi Bay Kenan Korer, çünkü trenle Ankaraya gitmiştir. Haydarpaşada adliye men suplarından bir çoğu tarafından teşyi edilmiştir.

Korerin yerine müddeiumumîliğe kimin getirileceği, henüz belli olmamıştır. Baş muavin Bay Salih Esad, müddeiumumîlik işlerini vekâleten idare ediyor.

Elmas kaçırmaktan suçlu olanlar

Elmas kaçırmaktan suçlu görülen on dört kişinin duruşmasına dün sekizinci ihtisas mahkemesinde devam edilmiştir.

Dünkü duruşmada ehli vukuf elmasların kaçak olanlarını tesbit etmekle uğraşmış, şahitler dinlenilmiştir.

Duruşma diğer bazı şahitlerin çağırılması ve ehli vukuf raporunun okunması için başka güne kalmıştır.

Polis haberleri :

Yaralanan çocuk

Gazinocu Alinin oğlu on üç yaşlarında Mustafanın bir şapka almak yüzünden Ortaköyde bir fabrikada çalışan Said adında biri tarafından bıçakla sol bögüründen yaraladığı anlaşılmıştır suçlu yakalanmıştır.

DOĞULME İDDIASI — Süleymaniyyede oturan Mehmed ile arkadaşı Ahmed, Çeşme sokağında geçerlerken kunduracı Cemal ile arkadaşı diğer Cemal taraflarından döğüldüklerini iddia etmişlerdir.

BULUNA NSİLÂHLAR — dün bir silâh arama neticesinde Elâziz otelinde oturan Nurinin üzerinde bir tabanca, küçük Mühürdar hanında oturan İbrahim, Ismail, Recep adında üç kişinin üzerinde de birer bıçak bulunduğu yakalanmışlardır.

Tütün işleri

Tacirler dün toplanarak konuşular

Tanımlı tütün tacirlerimiz dün ticaret odasında toplanarak tütün işleri hakkında bir konuşma yapmışlardır.

Tütüncüler Ekonomi Bakanlığından sorulan "tütün devir melesinde verilen beyanname ve buna yapıştırılan pul hakkında sorgu üzerinde konuşmuşlardır.

Verilen karara göre tütün devir muamelelerinde yapılan mukaveleler beyanname ihtiyacını giderdiğinden beyannamenin fazla olduğu vekâlete bildirilecektir.

Tramvay şirketinin geri vereceği praa

Tramvay şirketinin hükümetimizle yapmak istediği yeni mukaveleyi konuşmak üzere Ankaraya giden murahhas Bay Ronje Brosens'in şehrimize gelib Metrohanında bir toplantı yaptırma dair bir gazetede çıkan havadis yanlış olduğu anlaşılmıştır.

Murahhaslar dün geç vakite kadar gelmiş değillerdi. Bundan başka, mevzuu bahsolan iki buçuk milyon liranın geri verilmesi ne dair yine dün geç vakite kadar bir tebligat yapılmamıştır.

Bununla beraber, kararın tabii bir neticesi olarak bu paranın hemen istenmesi beklenmektedir. Müzakerelere iştirak etmek üzere şirketin idare meclisi reisi Bay Veyl'in bugünlerde geleceğine dair henüz bir haber yoktur.

Türk — Yunan mahkemesindeki davalar

Türk — Yunan muhtelit hakem mahkemesi dün yine toplanarak eldeki davalara bakmıştır. Mevcud davalar arasında en büyüklerinden biri de Abdülhamid veresessinin Abdülhamidin Yunanistandaki emlak ve arazisi üzerine açtığı davadır.

Nisan sonunda buna dair karar verilecektir. Abdülhamidin Yunanistanda kalan malının bir kaç milyon lira kadar değeri olduğu söyleniyor.

Eldeki 12 bin davadan bir kısmı Türk ve Yunan hükümetleri arasında yapılan bir anlaşma neticesinde umumî bir tasfiyeye tabi tutulmuş, bir kısmı da mahkemenin hükmüne iktiran etmiş bulunuyor. Bugün elde 75 dava dosyası vardır. Bu itibarla bütün davaların hazirandan, önce hemen bir iki ay içinde bitirilebileceğine de hükmediliyor.

Arada bir

İrfan Emin

İrfan Emin, Türkiye'de yıllardan beri tanınmış, sevilmiş, bir "hukuk şöreti", dir. Türlü adliye işlerinde kazandığı üstünlüklerden başka hele gazete davalarında engin bir anlayış, kudretli bir tetkik ve nüfuz, tatlı ve sevimli bir belâgat ve hitabet ile eriştiği değerli ve yüksek varlık, onun adını herkese duyurmuştur.

İrfan Eminin belki avukatlığı kadar duyulmuş olmıyan bir ikinci işi vardır: Muallimlik.

İrfan Emin, belki avukatlığı kadar duyulmamış, fakat ondan eski olan bu ikinci işinde bugün yirmi beşinci yıl dönümünü yaşıyor.

Bir meslekte yirmi beş yıl, önnüdesaygile durulacak ve başeğilecek bir "hâdise", dir; hele muallimlik gibi "mukaddes", mesleklerde olursa...

Onun içindir ki, muallim İrfan Eminin yirmi beşinci yıl dönümünü duyunca bu "hâdise", yi Türk okullarına da duyurmak istedim.

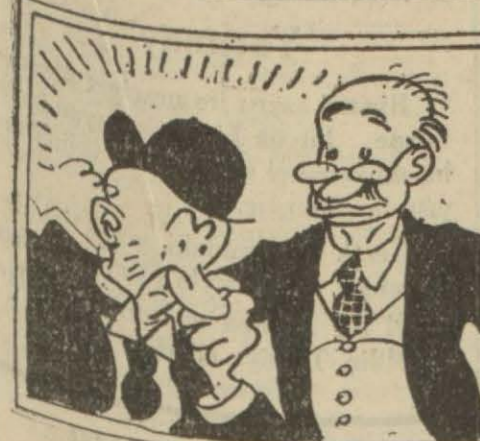
1 mart 1909 günü Üsküpe idarisinde bir şube hocalığıyla başlamıştı. Yine orada "kebir mektebi iditai", de, Sırp idadisile Bulgar darülmualliminde ve askeri rüştiyede, İstanbulda Kandilli askeri mektebinde, Soğuk çeşme, Fatih, Beşiktaş, Toptaşı askeri rüştiyelerinde, Mahmudiye ve Fatih vakıf mekteplerinde, Fatih erkek nümune mektebinde, Akşemseddin, büyük Reşid Paşa nümune mekteplerinde, Mercan, İstanbul, Vefa sultanilerinde, Feyziâti ve Ameli Hayat mekteplerinde türkçe hocalığı etti; Menbaul'irfan idadisinde kavanin ve iktisad, kız ve erkek Ameli Hayat mekteplerinde hukuki bilgiler ve ticaret hukuku okuttu.

327 yılında Üsküpte kurulan Kosva vilâyeti muallimler kongresinde dil, harf ve imlâ encümeni mazbata muharriri olarak lâtin harflerinin türkçeye tatbikini müdafaa etmişti.

Mütareke yıllarında İstanbulda Türkocağında çalıştı, İstanbul Muallimler Birliğinin kurulması için uğraşanlar arasında bulundu, uzun zaman bu cemiyetin umumî kâtipliğini yaptı. Yıllarca önce türkçe hocalığı ederken gramer istlahlarının türkçeleştirilmesine kalktı; çocuklar için yazdığı şiirler, çocuk edebiyatımızda değerli bir yer tutar.

İyi avukat olan İrfan Emin herkes bilir; iyi muallim olan İrfan Emin binlerce talebesile birlikte ben de bilirim; on dokuz yıl önce Mercan lisesinde türkçe hocamdı; hepimizin en sevdiğimiz ve en çok istifade ettiğimiz hocalarımızdan biri idi; yirmi beşinci yıl dönümünün eşğinde yazılan

Refik Ahmed Sevengil
(Lütfen sayfayı çevirtiniz)

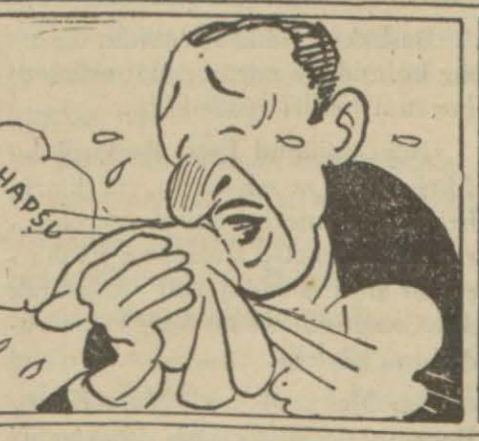
— Bay Gülüm, ne düşünüyorsun?..

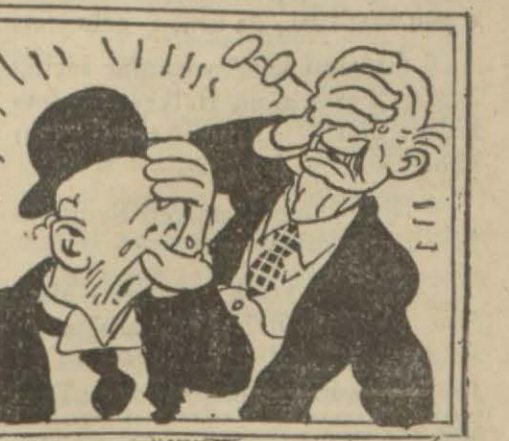
... Bizim oğlanın hastalıktan baş kaldırdığı yok.

... Geçen sene tifodan yattığı zaman ödümüz kopmuştu...

... Geçende gribe tutuldu... Şimdi de...

— Ey...
Bay Gülüm — Evet şimdi de, komşunun kızına tutuldu!.

Kısa Şehir Haberleri

STAJ İÇİN — Divanı muhasebat mürahiplerinden Mustafa Raşid tetkikat yapmak ve mali müesseseler de staj görmek üzere Belçikaya gitmiştir.

Ş TRAMVAY DAVASI — Bayındırlık Bakanlığıyla Tramvay şirketi arasındaki davanın bütün dosyaları ve muhakeme zabıtları Üniversiteye getirilecek, Hukuk fakültesi ikinci ve üçüncü dekanı Bay Sıddik Sami, profesörlerden Bay Mustafa Reşid, Bay Samim, bu hususta teşebbüslerine girişmişlerdir.

Ş KİM ÖLDÜRDÜ? — İki gece evvel Şehreminde Bay Hâmid adında bir inekçi, tabanca kurşunuyla göbeğinden yaralanmış ve kaldırıldığı Güreba hastahanesinde ölmüştür.

Zabta, kimin tarafında öldürüldüğü bilinmeyen Hâmidin cesedi morga nakletmiş ve ehemmiyetle tahkikata girişmiştir.

Ş KOKAİN SUÇLULARI — Kokaïn kaçaklığından suçlu olarak 3 inci iltisaz mahkemesine verilen İpek Film stüdyosu artistlerinden Ferdi Tayfur, Terzi Nihad, Artin, Leon, Nurullah, Remzi ve Şükrü'nün duruşmaları yapılmış, şahitler dinlenmiştir.

Bu arada dinlenen Bay Ferdi Tayfurun karısı Bayan Melek, kocasının eroin kullandığını bildiğini söylemiştir.

Tıbbi Adliyenin gelen rapora göre sinema artistinin eroinine olan bağırlığı iptilâ derecesindedir. Mahkemeye gelmiyen şahitlerin getirilmesi için kalmıştır.

Ş TALEBE YURDU — Önümüzdeki yıldan itibaren Üniversite bütçesine konacak tahsisat ile Talebe yurdu meselesi katı surette halledilecek ve yurd dışında hiç bir talebe bırakılmamasına çalışılacaktır.

Yeni vurtta büyük bir lokanta da bulunacaktır.

Ş GÜMÜŞ PARALAR — Şimdiye kadar basılan gümüş liralarmın tutarı iki buçuk milyona yakındır. Yarım liralık ve 25 kurşuluk gümüş paraların bu hafta içinde basılmasına başlanacağı tahmin olunmaktadır.

Ş ESNAF CEMİYETLERİNDE — Önümüzdeki Mart ayı içerisinde bütün Esnaf cemiyetlerinin sicilleri yenilecektir. Şimdiden lazım gelen hazırlıklara başlanılmıştır.

Limanda yükleme ve boşaltma tarifesi

Liman ve rıhtım umum müdür lüğünün yükleme ve boşaltma tarifelerini tesbit edecek komisyon dün deniz ticaret müdürlüğünde müdür Bay Müfid Necdetin başkanlığında toplanmış ve mevzuu tetkik etmiştir.

Komisyon henüz bir karar vermemiştir. Pazartesi veya salı günü tekrar toplanacaktır.

Kongreler

Verem Mücadele cemiyeti bu sabah saat cadda Halkevinde senelik kongresini yapacak, yeni idare heyeti seçilecektir.

Ş Beylerbeyi Spor klübü reisliğinden:

Senelik kongremiz 8 Mart Cuma günü toplanacağından üyelerimizin o gün saat "10., da klübe gelmeleri

Ş İstanbul komisyoncular birliği 3 Mart Pazar günü Halkevinde fevkalâde olarak umumî toplantısını yapacaktır.

Ş Hilâliahmer Cemiyeti Eyüb nahiyesi başkanlığından:

Şubemizin yıllık kongresi 1 Mart 1935 Cuma günü toplanacağından saygı değer üyelerimizin saat 10 da toplantıda bulunmaları.

bu satırlar, şimdi uzanıp üstadın ellerini heyecanla ve minnetle öpmek istiyor.

Refik Ahmed Sevengil

ŞEHİRDE

Inkılâb kürsüsünde Bay Mahmud Esad

Türklerde lâik devlet Turanîlerden başlar

"Dinin devlet işlerine karışması Garp Türklerinin inhitatını mucib olmuştur,"

İzmir Sayılabı Bay Mahmud Esad Bozkurd, dün Inkılâb kürsüsündeki dersine devam etmiştir. Bay Mahmud Esad, dersine şöyle başlamıştı:

" — Bayanlar, baylar, bugün gençki dersimize küçük bir kayıd ilâvesiyle, Kanunu Medenimizin belli başlı ana hattından bir diğerini teşkil eden din meselesine geçeceğim. Evlilik bahsine ilâve etmek istediğim kayıd şu idi:

Biliyoruz ki, Kanunu Medeni birden fazla kadımla evlenmeyi menetmiştir. Yani, daha vazih bir tabirle birinci kadın sağ iken kocası onun üstüne bir diğerini alamaz. Bu mesele etrafında ben böyle birden fazla kadını bir arada toplamanın şeriat hukuku ile alakadar olduğunu biliyordum. Fakat Millî Türk hukukunda acaba böyle bir şey mevcut mu idi?

Ben bilhassa, kanunu medenin hazırladığı esnada kendi kendime tetkik ettim. Türk hukuk tarihinde bunun izlerine tesadüf etmedim. Hatta, aksine bir kayda rastladım. Tarihte adına Melik Şahı Selçuk denilen bir Türk hakani, günün birinde Abbas halifeden bir mektub alıyor. Bu mektupta Abbas Halife, Selçuklu Melik Şahın kızını istiyor. Melik Şah şu cevabı veriyor:

— Kızımı halifeye verebilirim. Fakat Araplarda bir âdet var, dörde kadar evleniyorlar. Bu şart dahilinde ben kızımı Halifeye veremem.

Halife, tekrar Melik Şahın kızını, bütün hayatında evlenmemek şartıyla alıyor.

Demek oluyor ki, bizim Türk ananelerinde Türk göreneklerinde birden fazla kadını bir arada cema etmek usulü yoktur.

Şimdi Türk kanunu medenisinin büyük prensiplerinden birini teşkil eden din meselesine geçebiliriz.

Kanunu Medeni gerek hazırlanırken, gerek Millet Meclisine verilirken hayli münakaşalar oldu. Kanunu Medenin 266 inci maddesinin son fıkrasında: "Reşid, dinini intihapta hüdüdür.. On birinci maddesinde de "Reşid on sekiz yaşının ikmalıyla başlar,, gibi kayıtlar vardır.

Fakat reşid yaşma girmeden evlenmiş olan da reşid sayılır, ve bu din intihabında hüdüdür.

İşte bu prensipler etrafında aşağı yukarı on iki asır devam eder bir rejimin, İslâm rejiminin tamamen zıddı olan bu prensipleri etrafında büyük fikir cereyanları oldu. Bu cereyanların başında rahmetli Musa Kâzım Hoca bulunuyordu. Adliye encümeninde aza idi. "Reşid dinini intihapta hüdüdür,, kaydının çizilmesini "Müslüman başka bir din intihabında hür degildir,, kaydını koymak istedi.

Başbakan İsmet İnönünün de hazır bulunduğu encümeninde rahmetli hocanın teklifi reddedildi..

Bay Mahmud Esad Bozkurd bu fikri müdafaa edenlerin, Türklerin hristiyan dinlerini kabul edeceklerini, memleketi taassubun uyanacağı ileri sürdüklerini anlatarak Ali Cenanınin de bu fikirde bulunduğunu söyledi.

Bay Mahmud Esad, Musa Kâzım Hocanın "Müslüman bayanları Müslüman olmalarıyla evlenemez,, diye bir kayıd koymak istediğini, fakat bu teklifin de reddedildiğini anlatarak sebeplerini saydıktan sonra şunları söyledi:

— Bayanlar, baylar, reşid, dinini intihapta hür olmalı idi ve oldu. Vicdan hürriyeti muasır hürriyet prensiplerinin başında gelir. Türk ihtilâli ise bu prensipleri benimseyişini büyük önderi Atatürkün ağzından ilân etmişti. Teşkilât esasinesine de koymuştu. Aksine hareket, ihtilâlin samimiyetini, dürüstlüğünü kaybetmesi demektir.

Vicdanlara tahakküm edilemez, edilemedi.

Bayanlar baylar, nihayet bu dünyada ordu için, almıyacak kale olmadığı mevzuu bahsedilir, fakat bir kale vardır ki, maddi kuvvetlerle almamaz, bu da vicdandır. Bu kale yalnız sevgiye teslim olabilir..

Bay Mahmud Esad, bu arada Roma imparatorluğundaki din cereyanlarını vicdanlara tahakküm için yapılan kanlı muharebeleri anlatarak İslâm tarihine geçti. İslâm tarihinin de bazı misaller getirerek sözü Türklerin lâikliğine getirerek lâik devletin doğuşunun Turanîlerden başladığını anlattı. Şunları söyledi:

— Bayanlar baylar, Kanunu Medeni kabul edildikten sonra teşkilât esasimizde bazı tadilat yapıldı. Tadiller şunlardır:

Birincisi "Devletin dini İslâmdır,, kaydı, ikinci tadil, "Ahlâkî şeriyenin tenfizine Büyük Millet Meclisi mezundur,, bunlar tadil edildi.

Devletin dini İslâmdır. Bu çok manasız bir şeydi. Bundan başka muasır hukuku âmme prensiplerine uymıyordu..

Bay Mahmud Esad, devletin ferd gibi dinle alakası olmadığını, "Bay devlet oruç tutmadı diye tecziye edilemez,, cümlesi ile anlattı, "Devlet dinin nâmisidir,, diye iddia edilebilse de dinin hâmiye ihtiyacı olmadığını, dinin hâmisî vicdan olduğunu anlattı.

Bay Mahmud Esad, bundan sonra lâik devleti anlatarak şunları söyledi:

— Lâik devlet dini, devlet işlerine karıştırmamaktır. Yoksa ne dincilik, ne de dinsizliktir. Lâik devlet vicdanları taarruzdan masum kılmak demektir.

Lâik devleti kabul etmek bir zaruret. Biz bütün dünyamızı zıddına hareket edemedik. Yaşamamızın icabatı yirminci asrın prensiplerini aynen kabul etmektir. Dinin devlet işlerine karışması, garp Türklerinin inhitatını mucib olmuştur..

Bay Mahmud Esad, Vahidettinin, Dürrü zade adında bir Şeyhislâm'dan fetva alarak, Anadolu'da çocuk, çocuk, kadın erkek istiklâl için ayağa kalktıkları vakit: "Yunanlılara silâh kullanan katildir,, diye ilân ettiğini anlattı.

Bundan sonra Şülik, Sunilik cereyanlarına geçti. Bütün bunların dinle devlet işlerinin birbirine karıştırılmasıyla doğduğunu söyledi.

Bay Mahmud Esad, bundan sonra Türklerin uzun kurunlar İslâmlığı koruyup yaşattıklarını anlatarak dersini bitirdi.

Marsilyaya gidecek ticaret heyetimiz

Marsilya Ticaret odasının yapmış olduğu İstanbul ziyaretine mukabele için Marsilyaya gidecek heyet önümüzdeki pazar günü bir toplantı yapacaktır. Bu toplantıda, gelip gitme yolları ve Marsilyada kalma günleri kararlaştırılacaktır.

Bu seyahat nisanın ilk günlerinde olacaktır. Bu seyahate birçok tanınmış tüccarlarımızda iştirak edeceklerdir. Heyet Marsilyada bir müddet kaldıktan sonra Brükselde açılacak olan sergiye de gizecektir.

Marsilya konsolosluğundan gelen son haberlere göre, burada fevkalâde misafirperverlik gören, Marsilya ticaret odası âzaları, bizim heyeti fevkalâde bir surette karşılamaya karar vermişlerdir.

Tahmil ve tahliye cemiyetinde işler

Tahmil ve tahliye cemiyetinde ki hâdisenin araştırmalarına devam edilmektedir. Dün bu hususta, esnaf mürakabe yurdu müdürü Bay Galib Bahtiyar ile görüşen bir muharririmiz kendisinden şu izahatı almıştır:

— Cemiyetin muamelelerini tetkik etmekteyiz henüz, hiç bir yolsuzluğa rast gelmedik. İstifa edenlerin hemen hemen hepsi istifalarını geri aldıklarından yeni bir intihaba lüzum yoktur..

Komisyonculara karne

Komisyonculara bakanlık tarafından verilecek daimî karneler için iki yüz otuz kadar komisyoncu teklif varakalarını doldurmuş ve bakanlığa göndermişlerdir. Daimî karneler bugünlerde kendilerine verilecektir.

Temizlik işleri

Belediye şehrin temizlik işlerine ehemmiyet vermektedir. 935 bütçesine konacak tahsisatla temizlik tankları alınacaktır. Bu tanklar otomatik olarak sokakları, bilhassa asfalt yolları temizleyecektir.

Difteri aşısı

Mekteplerde ve aşı istasyonlarında difteri aşısı devam ediyor. Yalnız aşı istasyonlarına müracaat az olmaktadır. Bütün çocuk babalarının çocuklarını bir an evvel aşılatmalarını için mahalle mümessilleri vasıtasile tebligat yapılması muhtemeldir.

Belediye resimleri

Bütün belediye resimlerinin hazırlanması kadar bakayasız olarak toplanması dün bütün şube müdürlerine ve tahsil şubelerine bildirilmiştir. Varidatı tamamen toplayan memurlara geçen sene olduğu gibi bu sene de ikramiye verilecektir.

SIYASA

Avrupa sulhü ve Uzak Şark

Avrupa sulhünün sağlanmasında son derece mühim gayretler sarfedildiğini görmekteyiz.

Roma ve Londra mülakatlarının sonu Berlin, Moskova, Varsova mülakatları bekleniyor. Bu mülakat neticesinde Avrupanın şarkı ile birliğini birbirine bağlayan misaklar imzalanması umuluyor.

Avrupa sulhünün bu şekilde sağlanmasından alınması beklenen neticeleri göz önüne getirilince Uzak Şark gibi bugün en tehlikeli mmtakatlardan sayılan yeri gönül uzak tutmaya imkân kalmıyor.

Avrupa sulhünün Uzak Şarkı ile alakası, Avrupa sulhü ile alakalı devletlerden hangilerinin Uzak Şark ile alakadar olduğunu hesaplamak mümkün olur. Bu devletlerin başında Sovyet birliği ile İngiltere bulunuyor.

Japonyanın günden güne artan ve şiddetlenen rekabeti ile mücahede mecburiyetinde olan bu iki devlet Avrupanın karışıklığı ve istikrarını gözden uzak tutamaz. Ve ister istemez Japon tıstadi istilâsına, siyasi tefevkümü müsaadekâr davranıyorlardı.

Şark Lokarnosu ile garb lokarnosunun birbirine bağlanması bu devletin Avrupa sulhünden emin olarak Uzak Şark işlerine fazla ehemmiyet vermelerini intaç edecektir.

İhtimal ki, İngiltereyi Avrupalıların fazla karışıklığı ve şark istilâsını en büyük ehemmiyetle karşılamaya sevkeden en mühim sebep de budur.

Almanyanın gerek Sovyet topraklarını parçalamak, ve bu arada zeminde yeni müstakim devletler vücut bulmasına yardım etmek için tehlikeli bir siyaset tutması; Japonyanın Sovyet Rusyayı Uzak Şarkta tamamiyle uzaklaştırmak için giriştiği ve hem Uzak Şark ile, hem Büyük Okyanos ile alakadar devletleri bir mühim rakipten kurtularak karşılamaya hazırlanması; tarzında yapılan tahminler Berlinde Tokyo arasında bir anlaşma bulunduğunu ve Berlinin bu anlaşmanın Şark andlaşmasını istemediğini söylemeye saik oluyordu.

İngiltere Hariciye Nazirinin "Berlin seyahatinden sonra, bu tahminlerin doğru olup olmadığı meselesine çıkacak ve vaziyet ona göre değişecektir. Çünkü şark andlaşması Almanya olmaksızın da gerçekleşeceği anlaşılıyor.

Şayed Almanya ikna edilir, o takdirde Şark andlaşmasını kabul ederse bu vaziyet Uzak Şark siyaseti ve Büyük Okyanos meselesi üzerinde çok derin bir tesir yapacaktır.

Ö. R. Doğrul

Yeni Neşriyat

Parmak izi Mecmuası

Meraklı olduğu kadar ahlâki ve ibret verici vakalardan bahsedilen bu maceralar mecmuasının (4) üncü sayısı da çıktı. Renkli resimler, 16 sayfa, bol ikramiyeli bilmeceler: (5) kuruş.

Yarımay

Birinci sayısı ile neşriyat âlemi mizde büyük bir âlaka uyandıran bu mükemmel mecmuanın ikinci sayısı da çıkmıştır.

Gerek kapağındaki, gerek içindeki renkli tablolarıyla, gerek güzel bir Avrupa mecmuası kadar güzeldir. Tavsiye ederiz.

Okuyucularımıza

hizmet

KUPONU

Bu kuponu kesip saklayınız

Bugün İPEK Sinemasında

Kahkaba tedavisine devam ediyor..

LAUREL ve HARDY

ÇÖL ARKADAŞLARI

ve ilâveten: Umum matine ve suvarelerde Mavi Tuna filminde

Brigitte Helm. Orkestra Rod Sandor.

Dikkat: Bugün saat 11 matinesi yoktur.

BÜYÜK DENİZ ROMANI

Endülüste Kemal Reis

Tefrika No: 36

Yazan: İshak FERDİ

Bir İspanyol dilberi, bütün Endülüs asilzade-
lerini avucunun içine mi almıştı?

Ayşe ne haber getirdi

Rehber tekrar kulağını kapıya
verdi ve bir kadın sesi işitti:

— Ben Ayşeyim.. Kapıyı açın..

Rehber kapıyı açtı ve yukarı
ya:

— Korkmayın, Sitti Ayşe gel-
di..

Diye seslendi:

Sinan elini kalbinin üstüne gö-
türerek geniş bir nefes alırken
Ayşe, dizlerinin üstünde titriyen
vücudünü içeriye atmıştı.

— Demindenberi kapınızı ça-
lıyorum.. Niçin açmıyorsunuz?

Diyerek yukarıya çıktı.

Sinan ve arkadaşları genç kı-
zın kızarmış yanaklarına ve dı-
şarıya uğramış gibi bakan göz-
lerine hayretle baktılar.

Sinan:

— Hepimizi korkuttun!..

Diye söylenirken, Ayşe minde
rin üstüne oturdu.

— Yarın, Sultan Abdullahım
tahta oturduğu gündür. Yarın ge-
ce sarayda bir eğlenti yapılacak.
Seni ve arkadaşını saraya sok-
mak imkânını buldum.

Çolak Hüseyin sevinçle gözle-
rini açtı:

— Bu fedakârlığımı hiç unut-
mayacağım, Ayşe! Sen beni sa-
raya sokmağa muvaffak olursan
arkadaşım konuşmağa başlıya-
cak. Ona hayatını kazandıracak-
sın!

Sinan sevincinden çıldırıyor-
du. Fakat, itidalini muhafazaya
çalışarak sükût ediyordu.

Ayşe çolak Hüseyine dönerek:

— Biraderim size yardım ede-
cek. Siz sular kararınca, zengin-
lere mahsus sırmalı kübbelerinizi
giyerek sarayın kapısında bekle-
yiniz. Davetliler göğüslerine bi-
rer mavi kuşak saracaklar. Bu ku-
şaklar bugün davetlilere elden
dağıtılmıştır.

Elini koynuna götürdü:

— İşte, iki tane de size getir-
dim..

Rehber kuşakları aldı.. O za-
ten saray müstahdemlerinden bi-
ri delâletle nasıl olsa saraya gir-
meyi temin etmişti.

İşbilyeli tacir rolünü oynayan
Hüseyin ve arkadaşı Sinan sevinç-
lerini genç kıza belli etmemek
için, önlerine bakıyorlardı.

Ayşe getirdiği kuşakları Hüse-
yine verirken dedi ki:

— Yarın gece Sultanım ortan-
ca biraderi Emir Saidin de saraya
gelmesi muhtemeldir. Biliyor-
sunuz ki, sultanla veliahdin ara-
ları çoktanberi açtı.

Rehber yavaşça Sinanın göz-
lerine baktı.

Hüseyin bu bakıştan bir mâ-
na sezemedi:

— Emir Saidin, biraderinin se-
nei devriyesini teside gelmesi
pek tabii değil midir?

Rehber söze karışarak:

— Bir yıldanberi birbirleriyle
konuşmuyorlardı.

Dedi, bunların barışması mem-
leket için bir felâkettir.

Hüseyin söze karıştı:

— Felâket mi? Fakat, ne de

olsa kardeşitirler.. Elbette günün
birinde barışacaklardı.

Ayşe:

— Barışmalarına imkân yok-
tu, dedi, çünkü Emir Said bir İs-
panyol dilberinin esiridir. Sultan
la kardeşinin arasını bozan bu
kadındır.

Çolak Hüseyin sordu:

— Yarın gece acaba Emir Said
saraya sevgilisini de beraber mi
getirecek?

Ayşe güldü:

— İşte sizin gibi herkesin sor-
duğu bu suale hiç kimse cevap
veremiyor. Birlikte mi getirecek,
yoksa ondan ayrıldı da bunun iç-
in mi biraderini ziyarete gele-
cek? Bunu hiç kimse bilmiyor.

Çolak Hüseyin ilk önce ehem-
miyet vermediği bu mesele üye-
rinde durmuştu:

— Peki ama, dedi, Emir Sai-
din sevgilisine sultanın ne alâkası
var?

— Ne alâkası mı var?! Siz ga-
liba işbilyede hiç bir şey duyma-
mışsınız! Emir Saidin sevgilisi
kral hanedanına mensub bir ka-
dımdır. Meşhur bir şövalyenin kı-
zıdır.. Ve kraliçe İzabelin teveç-
cühünü kazanmıştır.

— Bundan ne çıkar?

— Daha ne çıkacak?!.. Bu ze-
ki kadın Emir Saidi avucunda oy-
natıyor. Sade onu oynatsa kimse-
nin gözüne çarpmazdı.. Emir Sai-
itten sonra elini sultanın saraya-
na da uzattı. Şehir düşman muha-
sarası altında bulunduğu halde
o Garnatada kendi memleketinde
yaşıyormuş gibi hür ve serbest ge-
ziniyor.. İstedğini yapıyor. Bü-
tün Müslüman asilzadelerini harb
aleyhinde harekete geçiren, mem-
leketi mukavemetsiz teslim etme-
nin faydalı olacağını iddia eden
bu kadın değil midir?

Rehber başını salladı:

— Sitti Ayşe doğru söylüyor.

Emir Said Kurtubadan Garnata-
ya geldiği gündenberi Garnata er-
keklerinde vatani müdafaa et-
mek endişesi kalmadı. Herkes se-
fahate daldı. Zengin evlerinde
erzaktan ziyade şarab bulunuyor.
Herkes kendi zevkini düşünmeğe
vatani ihmal etmeğe başladı.

Hüseyin tekrar sordu:

— Sitti Ayşe! Sen uyanık bir
kıza benziyorsun! Emir Said ma-
demki yarın gece biraderinin
sarayına gelecekmış. Onun bu İs-
panyol dilberinden ayrıldığını
mi tahmin ediyorsun? Yoksa bu
vesile ile Emir Said biraderine İs-
panyolların gizli bir teklifini mi
tebliğ edecek?..

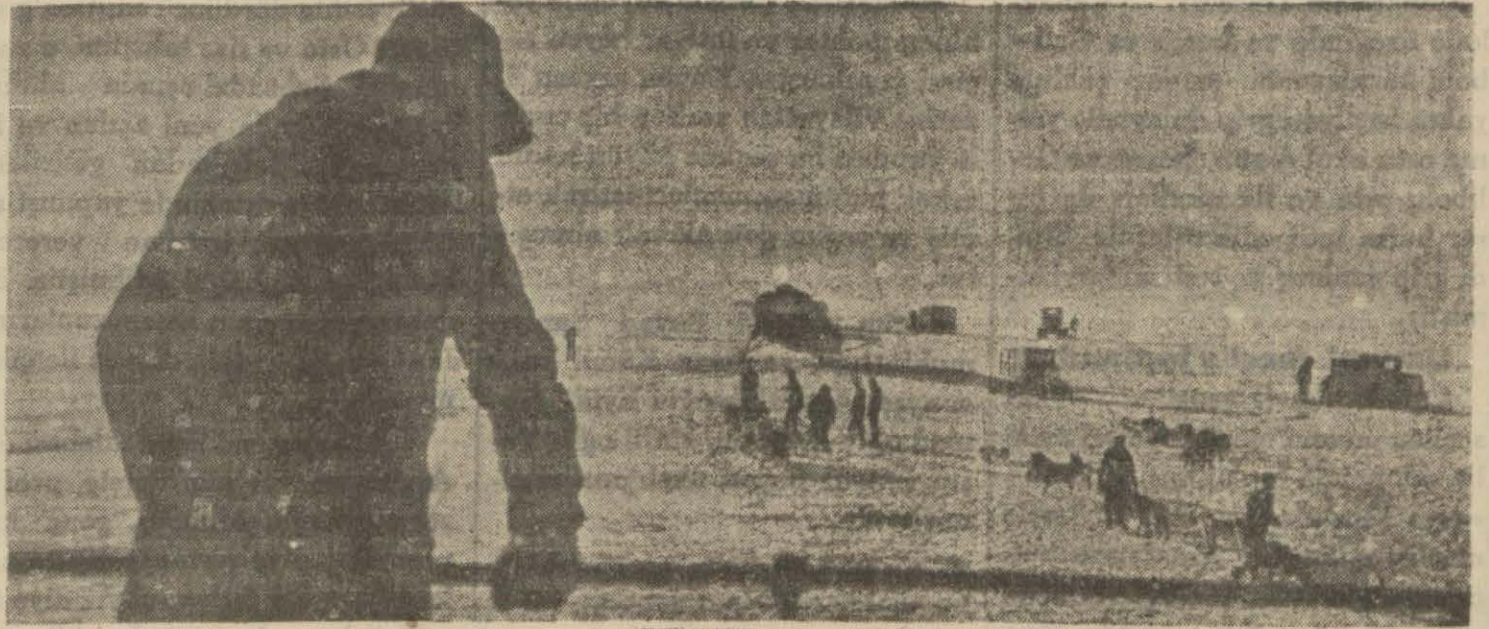
— Böyle bir duygumuz olma-
dığını namusumla temin ederim.
Fakat, bu endişe nasıl sizin için-
ze düştüyse, biz de bu haberi duy-
duğumuz zaman aynı teessür ve
endişeyi duyduk. Herkeste bu
şüphe var! Acaba Sultan Abdul-
lah ta biraderinin fikrinde midir?
O nihayet İspanyol dilberinin te-
siri altında kalarak Garnatanın ka-
pılarını düşmana açmağa razı mı
oldu?

(Arkası var)

Arz üzerinde ne değişiklikler oluyor?

Alimleri şaşırtan değişmelerin
sebebi radyo dalgaları mı?!

Arzın dönmesinde intizam olmadığı anlaşılmış. Mihver
yerini, kutuplar vaziyetlerini değiştiriyorlarmış..

Cenub kutbundan bir görünüş

Arz üzerinde büyük değişik-
liklere şahid olduğumuz bir devir-
de yaşadığımız şüphe yoktur. Ci-
hanın intizamını altüst etmeğe
çalışan büyük kuvvetler, eski za-
manın hâdiselerine zıd olan yeni
yeni hâdiseler çıkarıyorlar. İlim
adamları bilgilerini teşkil eden e-
saslara eskisi gibi tutunamıyorlar,
yanılıyorlar. Çünkü üzerinde ya-
şamakta olduğumuz arz cihanın
intizamını yaratan kaidelere kar-
şı riayetsizlik gösteriyor. Hava in-
kişafına ve iklim değişiklikleri-
ne dair yapılan tarassutlar, kü-
remiz üzerinde gayet şümüllü ne-
ticelere sebep olacak değişiklikler
husule geldiğini meydana çıkarı-
yor. Kuşlar yurtlarını değiştiriyor-
lar, bir çok yerlerde hayvanların
büyük kütleler halinde muhace-
ret ettiği görülüyor ve nebatatta
da iklim değişmelerinden dolayı
neşvünema farkları göze çarpı-
yor. Velhasıl her tarafta eskiye
nazaran bir intizamsızlık ve kar-
şıklık!

Golfstrim ve sıcak hava cere-
yanları istikametlerini değiştir-
yorlar. Cenupta kış daha erken
başlıyor. Tropik melekelerde hiç
kar yağmazken kar fırtınaları çı-
kıyor, halbuki şimal memleketle-
rinde hararet derecesi yükseliyor.
Orta mntakada ise bir hararet
müvazenesi hasıl oluyor. Bu su-
retle iklimin değişmesi bütün ta-
biatte değişmeler sebeb veriyor
ki bu tahavvüllerden insanların da
müteessir olmalarına şüphe yok-
tur.

Nisf kürenin şimalinde son yaz
mevsiminde hüküm süren kurak-
lık, hava rasadati ile meşgul olan
mütehassısların fikirlerine bakıla-
cak olursa yirmi senelik yaş devri
takib eden yirmi senelik kurak
devre atfolumaktadır. Fransız
âlimlerinin fikirlerine kalırsa arz-
ımız gittikçe kurumaktadır. Bu
kuruma susuzluktan değil, sıcak
hava cereyanlarının istikametleri-
ni değiştirmelerinden dolayı yağ-
mur bulutları hasıl olamamasın-
dan ileri geliyor.

Bir çok memleketlerden gelen
heyecanlı haberlerde bu sıcak ha-
va cereyanlarının istikametlerini
değiştirmelerinden dolayı fevka-
lâde mühim hava değişmeleri mü-
shade edilmeğe olduğu bildiril-
mektedir. Meselâ cenub kutbun-
da şimdiye kadar görülmedik bir
hararet tesbit olunmuştur. Orada
tam kış ortasında yaz oluvermiş,
hava rasıdı şaşırmış ve ölçtüğü ha-

raret derecelerinin doğru olup ol-
madığın civardan sormağa mec-
bur kalmıştır. Filhakika, geçen
sene 22 mayısta cenub kutbunda
hararet derecesi sıfırdan aşağı 28
idi. İki gün sonra birdenbire sıfır-
dan yukarı 25 dereceye çıktı, 29 ma-
yıda sıfırdan aşağı 11 dereceye
indi, bir gün sonra sıfırdan yukarı
14 ve ertesi günü 20 dereceye çık-
tı.

Büyük rasad istasyonları ve A-
merika rasatları şimaldeki hararet
dalgası ile cenub kutbundaki bu
değişiklikler arasında ne gibi bir
münasebet olduğunu araştırmak-
tadırlar. Birçok mütehassıslar bir
iki senedenberi görülen meteorolo-
jik tahavvüllerin radyo dalga-
larından ileri geldiğini iddia et-
mektedirler. Son senelerde artan
ve radyo istasyonları tarafından
gönderilen elektrik dalgalarının
hava tabakasındaki elektrik mik-
darını şimdiye kadar görülmemiş
mikdarda arttırdığını ve bunun da
havalarda esaslı değişiklikler yap-
mağa kâfi geleceğini söylemekte-
dirler. Hakikaten, radyo istasyon-
ları teessüs edelidenberi fırtına-
ların arttığı ve şiddetlendiği, da-
ha ziyade şimşek çaktığı, kurak
mntakalarda dolu ve yağmur yağ-
dığı, halbuki orta mntakada ya-
zın çok kurak gittiği müşahede
edildi. Hattâ bazı yerlerde bu ku-
raklık bir felâket halini aldı.

İngilterenin bir çok yerlerinde
kuraklık o dereceyi buldu ki İngil-
tere hükümeti bu kuraklığın radyo
ile alâkası olup olmadığını
Markoniye sormağa mecbur oldu.
Fransada ve Lehstanda suların
oksijeni azaldığından balıkların
ölmeğe başladıkları görüldü. Bel-
gratta birdenbire müthiş sivrisi-
nek sürüleri türedi. Bu sürüler
Vardar ve Tuna mntakalarında
çok zararlar sebeb oldular. İktisad
nezareti hayvanların korun-
ması için sivrisinek sürülerine kar-
şı şiddetli bir mücadele açmağa
mecbur oldu.

Bu meteorolojik değişikliklere
ve anormal görünümlere bir de as-
tronomik değişiklikler karışmak-
tadır. Geçenlerde İngilizlerin ho-
roloji müessesesitarafından yapı-
lan bir toplantıda iki İngiliz as-
tronomu, kürei arzın dönmesini
yavaşlatan gizli kuvvetler bulun-
duğuna kanaat getirdiklerini söy-
lemişlerdir. İnceden incede yapı-
lan tetkikler neticesinde arzın
dönmesinde intizam olmadığı an-
laşılmıştır. Dönme sür'ati normal

değildir. En dakik ve en ince a-
letlerle yapılan ölçülerden alınan
neticeye bakılacak olursa kürei
arz diğer yıldızların sür'atine nis-
betle geri kalmaktadır. 1925 se-
nindenberi arz her sene 45 saniye-
lik bir teahhur göstermektedir.
Bu teahhur, astronomların hiç işi-
ne gelmiyor, çünkü hesaplarını al-
tüst ediyor. Gecikmenin sebebi he-
nüz tamamilen anlaşılamamıştır.
Her halde ayın, güneşin ve etraf-
taki sair yıldızların çekme kuvve-
tinin tesir ettiği zannolunmakta-
dır. Arzın mihveri yerini değiştiri-
yor, kutuplar vaziyetlerini de-
ğiştiriyorlar, kıt'alar da ona göre
yerlerinden oynuyorlar. Valhasıl
âlimler, kürei arza ne olduğunu
artık anlayamaz bir hale geliyor-
lar.

İtalyanlar Lüks eşya
almıyorlar

Türkofisin dün yaptığı bir teb-
liğ piyasada mühim akisler bırak-
mıştır. Bu tebliğe göre İtalya tica-
ret müvazenesini tanzim için it-
hal ruhsatilerini tahdid ve lüks
eşyaların ithalini menetmiştir.
Bütün İtalya gümrük tarifesine
şamil tutulan bu ruhsatiyeler an-
cak mübrem olan ihtiyaçlar için
verilecektir. Ruhsatiyeler her ül-
keye aynı şekilde verilecektir. An-
cak İtalyan malt almak isteyen ül-
kelere fazla ruhsatiye verilecek-
tir.

Ticaret odasında

Ticaret odası idare heyeti ev-
velce haftada yalnız pazartesi
günleri toplanır ve mutad mese-
lelerle uğraşır. Fakat son çı-
kan artırma ve eksiltme kanunu
dolayısıyla bundan malî müesseseler-
in almış işleri de oda idare he-
yeti tarafından konuşulduğundan
toplanma günleri haftada pazar-
tesi ve perşembe günleri olmak ü-
zere ikiye çıkarılmıştır.

Köylerde teftiş

Maarif müdür muavini Bay
Şevket Süreyya ve müfettiş Bay
İzzet Çatalca, Şile köylerini tef-
tişten dönmüşlerdir. Neticeyi rap-
porla müdürlüğe bildireceklerdir.

Üniyerte rektörü

Tetkikat için Cenevreye git-
miş olan Üniversite rektörü Bay
Cemil önümüzdeki hafta zarfında
İstanbul'a dönecektir. Bay Ce-
mil dönüşte burada seyahatine
aid bir konferans vermesi muhte-
meldir.

Çanakkalede

Hastalık

Yol ve okul çalışmaları

Çanakkale, (Hususi) — Çanakkale özeğinde ve İmroz ve Gelibolu kazalarında salgın şekline yakın başlayan grip dolayısıyla yalnız orta okul 4 gün, İmroz ve Gelibolu orta ve ilk okulları da birer hafta tatil edilmişlerdir. Şimdi gripten azalmış ve tesirini kaybetmiştir.

Umumî meclis toplandı

Çanakkale, (Hususi) — Yeni seçilen umumî meclis üyeleri meclis salonunda toplanmış, vali Süreyya Yurdakul'un bir söylevile meclis açılmıştır. Anılan bütün çözümler, vilâyetin ihtiyaçları düşünülerek en kısa bir kurunda gözden geçirilmesi ve onaylanması için hemen tedbirler alınmış ve encümenler teşkil edilmiştir. Atatürk'e Büyük Ulus Kurultayı Başkanına, Başbakanına, İş Bakanına saygı telyazıları yollanmıştır.

Yol ve okul çalışmaları

Vali Süreyya Yurdakul yanına kültür çevirgeni Lâtif Öktem ve Bayındırlık başöğmeni Asım alarak (Ayvacık ve Bayramçık) kazaları ve köylerindeki yol ve okul çalışmaları ve gidilerini yakından görmek ve tedbir almak üzere yola çıkmıştır. Seyahat iki gün sürmüş yeni açılmakta olan Ayvacık yolu ve Balıkesir şosesi ile Ezine şosesini birbirine bağlamak üzere açılan 4 kilo metrelilik yeni yol ve köprüler ve köy yolları ve mektebinaları yakından tetkik olunmuş, ihtiyaçları tespit edilmiş, yeni sene bütçesi hazırlığı olarak notlar alınmıştır. Vilâyetimizin bütün kazalarını birbirine bağlayan yolları ve köylü tarafından yapılan muntazam ve şose halindeki köy yolları öğün verecek bir şekilde görülmüştür. Okulların yapı eksikleri ve derslerin gidişi, okutuların çalışması ve okulların sıhhi ve terbiyevi ve içtimai vaziyetleri birer birer gözden geçirilmiş, köylüler işlerini ülküye giden yol üzerinde çok canlı olarak yürüttüğü görülmüştür.

Samsunda grip

Samsun, (Hususi) — Grip dolayısıyla okullardaki talebe devamsızlığı yüzde elli nisbetini geçtiğinden vaziyet Sağlık Bakanlığınca bildirilmiştir. Bugün Ankara'dan gelen emre göre bütün Samsun okulları on gün müddetle tatil edilmiştir.

Balıkesirde

Bir kadın

Köy muhtarlığına seçildi

Balıkesirde Çandır köyünde yeniden muhtar ve ihtiyar heyeti seçimi yapılmıştır. Köyün arzusu üzerine vilâyetten verilen bir emirle yapılan bu seçime köyün kadın erkek bütün seçmenleri iştirak etmiş ve seçim çok alâkalı olmuştur.

Seçim neticesi bayan Saniye muhtarlığa, pehlivan Kâmil karısı ayşe, Abdullah oğlu Eyüp, Ahmed oğlu Hüseyin, Halil oğlu Yusuf ihtiyar heyeti azalığına seçilmişlerdir.

Çandır köyünün yeni muhtarı köyde bir cami ve büyük bir meydanlık yaptırmış ve daha buna benzer birçok güzel eserlere vücud vermiş olan Ümmet adında bir zatın kızıdır. Bu itibarla köylü tarafından çok sevilmektedir.

Edirne

Bağcılık ihya ediliyor

Edirne, (Hususi) — Vilâyetimizin tarihî bağcılığı herkesçe malumdur, Bir zamanlar bir çok aileler yalnız bağcılıkla geçinirlerdi. Fakat bilgisizlik, filoksora hastalığı ve istilâlar bu yemyeşil bağları birer harabeye döndürdü.

Son zamanlarda bu harabelerde yeniden yeniye kütükler belirmiş, Edirne bağcılığı biraz kalkmış, halkta yeni bir alâka doğmaya başladı.

Bunu nazarı dikkate alan vilâyetimiz bu sene fidanlıkta Amerikan asma çubukları yetiştirmiş ve köylülere parasız dağıtmaya başlamıştır. Lâkin bunun azlığı ve kifayetsizliği anlaşılacak Tekirdağ'dan yeni yeni çubuklar alınarak dağıtılmaya başlanmıştır.

Edirne bağcılığının inkişafı için atılan bu adım bağcılırları çok sevindirmiştir.

İçtimai yardım

Şehrimiz Halkevi ile Hilâliahmer cemiyeti fakirlere odun, kömür, un ve ekmek dağıtmaya karar vermiş ve bu hususta şehrimizin ileri gelen tüccarlarının yardımını istemiştir. Bu hayırlı teşebbüse tüccarlarımız iştirak ederek, bilhassa Gazozcu Bay Hasan 30 ton odun dağıtmıştır.

Samsun sayılabayan Meliha Ulaş

— Baş tarafı birinci sayfa —

rağmen benimle bir saatten fazla konuştu. İlk sorgumla hayatımı öğrendim:

Yeni sayılabayan, İstanbul doktor Hüseyin Kâmilin kızıdır. 1901 de Sinobda doğmuştur. Tahsil çağından çok erken bir yaşta aile ocağında okuyup yazmağa başlamış ve ilk defa Küçükmustafa paşa ruştiyesinin dördüncü sınıfına girmiştir. Orta ve lise tahsilini, o zamanlar Şehzadebaşında Münir Paşa konağında yeni açılan ve idare heyeti Belçikadan getirilen, kız sanayi mektebinde yapmıştır. Bundan sonra imtihan vererek Darülfünuna kabul edilmiştir. Edebiyat şubesinin ilk mezunlarından ve "çok iyi," derece ile çıkmıştır.

Mektebin en küçük talebesi olduğundan, bir gün derste, profesör Ağa oğlu Ahmed, "genç kız nerede?," diye sormuş; diğer arkadaşları biz ihtiyar mıyız diye üzülmüşlerse de o günden itibaren Bayan Melihanın adı hocaları ve arkadaşları arasında "genç kız," olarak kalmıştır. 18 yaşında darülfünunu bitiren genç kız, Selçuk Lisesi muallimliğine tayin edilmiş, fakat bu çok genç hayata atılmanın tuhaf ve gülünç bir sahnesiyle ta ilk günde karşılaşmıştır: Henüz tayin emri çıkmadan mektebi görmeğe gittiği zaman, müdürden ilk işittiği söz: — Kızım seni kaçmı sınıfa kaydederiz? Cümlesi olmuştu. "Ben buraya muallim olarak verildim, emrim gelmek üzeredir," diyince, müdür Bayan Sadiye, gözlerini açarak ve inançla, — Aman yavrum bir yanlışlık olmasın, bizim senden büyük talebemiz var, sen onlara nasıl ders okutabilirsin? diye hayretini saklayamamıştır.

Bundan sonra Kandilli Lisesinde üç buçuk sene edebiyat hocalığı yaptıktan sonra terfien İstanbul kız lisesine tayin edilmiş, fakat burada Türkçe ve edebiyat derslerinin fazla gelmesinden ve bunların ayrılması mümkün olmadığından istifa ederek Amerikan kız kollejinine geçmiştir. Burada üç yıl hem Türkçe hocalığı, hem de lisan kısmında talebelik yaparak İngilizcesini adamakalılı ilerletmiştir.

926 da sinir hastalıkları mütehassısı doktor Bay İbrahim Halidle evlenmiş, kocasının şark hizmeti dolayısıyla kendisi de Erzuruma nakledilmiştir. Burada ilk açılan kız muallim mektebinin başmuavinliği vazifesi kendisine verilmiş, her türlü yokluk içinde leyli bir müessese kurmak zorluğunu muvaffakiyetle başaran Ba-

yan Melihanın mektebi, iki yıl içinde her türlü konforu mükemmel, en son ve yeni terbiye tedris usulleriyle muntazaman işliyen modern bir mektep haline gelmiştir.

En ufak teferruatına kadar ince bir zevkin ve yorulmaz bir emeğin mahsulü olan bu müessesenin İstanbul mekteplerinden daha üstün bir hale geldiğini vekâlet erkân ve müfettişleri bir kaç defa takdirle söylemişlerdir. Bu gözle görülür, elle tutulur çalışmadan dolayı Erzuum muhiti de çok memnun olmuştur. Beş sene orada kalan Bayan Meliha, 933 ders yılı kadrosuyla Samsun lisesine verilmiştir. Burada da iki yıldanberi muvaffakiyetle çalışan, herkese kendini sevdiren değerli bir hocadır.

İkinci sorgum, muallimlik kürsüsünden siyaset hayatına geçen nasıl duygularla müteahhis olduğunu öğrenmekti. Buna şöyle cevap verdi:

— On dört senedir kültür hayatında durmadan dinlenmeden derin bir meslek aşkıyla çalışırdım. Bu yeni vazifem, mühim bir değişiklik, yepyeni bir hayata geçti. Cumhuriyet rejiminin, büyük şefimiz Atatürk'ün yüce inkilâplarından sonra kadınlara siyasal haklarının verileceğini bekliyorduk. Türk kadınının bu yeni alanda da vazifesini yüz aklıyla başaracağına inanıyoruz. Bütün varlığımızla fırka prensiblerine, amaçlarına uygun bir şekilde, ulusuma en faydalı bir tarzda çalışacağım.

— Kurultaya yeni kanunlar teklif etmek niyetinde misiniz? Daha ziyade hangi sahada çalışacaksınız?

— Şimdilik tasarladığım bir lâ-yiha yoktur. Bu ilerde olacaktır. Bittabi kültür işleriyle daha yakından uğraşacağım, orta mekteplerin çoğalmasına, liseyi takip edemeyen çocukların kabiliyetlerine göre san'at mektepleri açılmasına çalışacağım. Bilhassa Marif kanunları çıkarken bir "müddet," ile mükayyed olmasını istiyeyim. Çünkü bütün meslekdaşlar bunların sık sık değişmesinden şikâyetçidir. Her yeni kanun ve nizamın kaç yıl tatbik edileceği önceden bilinmelidir.

— İntihab daireniz hakkındaki düşünceleriniz nedir?

— Siyasal dirimde kurultayımıza ilk kadın üye olarak girmem bana ne büyük onur, vermişse, Samsun halkının hakkımda gösterdiği teveccüh ve itimaddan da o kadar müteahhisim. Bu derece samimi alâka ve tezahürle karşılanmama çok memnunum. Ben

muhitimi nasıl içden gelen sevgi ile benimsedim se mübarek Samsunlular da değerli veccühlerini benden esirgemediler.

— İntihab dairenizin dilekeleri veya yapılacak işleri var mı?

— Samsun iktisadiyatının kemliğini teşkil eden rıhtım meslesinin halli başta gelir. Bunun başka Çarşamba veya Bafra'da bir orta mektebin açılması, Samsun'da bir orta mektebin bina ve kadrolu bariyle genişlemesi, yol faaliyetleri ankarada takib edeceğim işlerdendir. Talebe velilerinin en yararlı dilekelerinden birisi buraya bir kız lisesi açılması yolunda olacaktır, bunlara, önümüzdeki yıl kız lisesinin muhtelit olacağına vabım verdim. Gene bir çok talebelerle veliler, lise son sınıf talebesinin bu ders yılı ortasında mekteplerini terketmek mecburiyetinde kalmalarına bir çare aranmasını yana yakıla anlatırlardır. Kış ortasında her biri mekteplere nakledilen gençleri bu derdi cidden mühim ve tehlikeli muhtaç ise de bunun sebepleri ve çareleri hakkında şimdilik buraya bir şey söyleyemem.

— Kadın-erkek meseleleri veya kadınlar birliği hakkındaki fikriniz nedir?

Bayan Saylav, aynı zamanda kadınlar kurumunun birinci başkanı, bu suale daha ciddi ve her canla cevap verdi:

— Ben kadın-erkek kurumunu diye bir ikilik tanıyamıyorum. Onda da bir esirgeme derneği vardır. Memlekette ne kadar çok olan sa muhtaç kimseler o kadar fazla yardım görmüş olacaktır. Bizim yeni kurumun gayesi ilk günleştürme, hücumlar oldu. Fakat bütün gayretimiz yurda hizmet, kaç kimsesiz sefkat elini maktan ibaretti. Böyle teşekkülün hergün biraz daha çoğaltması memleket hesabına değerli kazanç, yaşamaması da büyük zarardır. Samsunda ilk açılan "kadınlar esirgeme kurumu," başkanlığına seçilmem bana büyük kıvanç vermişse, çok çalışmaya başladığımız bu zamanda arkadaşlarımdan ayrılmaktan da üzüntü duydum. Fakat bu şerefli vazifenin gene üzerimde kalmasıyla ruhanı tamamıyla buraya bağlı buluyorum.

Son gününde yüzden fazla ziyaret yaparak bir hayli yorulan ve öbür salonda misafirleri bekleyen sayılabayan daha fazla sualleştirmek istemedim. Teşekkür ederek ve hayırlı yolculuklar dileyerek ayrıldım.

F. D.

KURUN'un Millî Romanı: 44

YAZAN : Kadircan Kafli

— Pek aceleye gelmez!.. Daha bir iki gün bekleyin!.. Şu nezleyi keselim de.. Madem ki yalnız olursanız canım istemiyor, ben de burada yerim...

— Ah öyle iyi bir kalbiniz var ki... Çok teşekkür ederim Vedat Bey...

Benek benek hareli sarı halkaların ortasında bir ışık yanıyordu. Bu bakışlar ancak mezardan kalkarak hayata dönenlerin gözlerinde olabilirdi.

Yaşamak onun için ne büyük saadetmiş!..

İçim, derin bir hazla köpürmüştü. Eminim ki hiç bir insan yaptığı iyiliğin mükâfatını bu kadar çabuk görmemiş; hiç bir aktör yüklendiği rolün bu kadar iyi netice verdiğini görmemişti.

Merdivenden indik. Kapının eşliğinde bir kaç saniye Aziz Fikret Beyle başbaşa kalmıştık. Bana yavaşça şunları söyledi:

— Sevgili dostum, ne büyük bir

fedakârlık yaptığınızı biliyor musunuz?... Korkuyorum ki Solmazın kurtuluşu sizin hayatınıza mal olmasın!.. Yüz tane Selma sağ olsaydı bunu ödeyemezlerdi.

— Şimdi ben kendimi düşünmüyorum doktor!.. Zaten neyim ki?... Bundan sonra ne olacağım ki?..

Halbuki yalan söylüyordum. Bu fedakârlığı Solmazı kurtarmaktan ziyade, kaybettığıme yeniden kavuşmak arzusuyla yapıyordum.

O gece bütün aile Solmazın odasında toplandık. Benim gündüz söylediklerime rağmen da-yımla yengemin yüzlerinde hâlâ şüphe vardı. Vakit vakit genç kızın da halinde aynı şeyi seziyordum.

Söz arasında münasebet düşürdüm ve onlara uzun bir konferans verdim. Araya bir çok doktorca lâflarıda karıştırmak, ağız kalabalığı yapmak, hattâ yalanlar uydurmak lâzım geldi.

Geç vakit onları epeyce inandırmış bulunuyordum.

Son söz olarak dedim ki:

— Üç beş günde hastamız iyileşecektir. Şimdiden Bucada benim oturduğum bahçede bir ev tutalım. Rahat edebilecek şekilde döşeyelim. Bu yazı orada geçirin. Hava güzel, etraf ağaçlık, manzara nefis!.. Hele bağ zamanı da bir bağa göç edersek ömür olur... Böyle içi sarsılmış, hafif hastalar için kır hayatı kadar iyi ilâç yoktur. Zannedersenem benim oturduğum evin ilerisinde boş bir

ev var. Bir kaç gün evle kadar boştu. Eğer tutulmadı ise hazır bir çilmiş kafatıdır.

— Evet!.. Bucanın havası çok iyidir. Hep beraber gitsek de olurdu. Fakat gidip gelmesi zor gelecekti bana!..

Bunu dayım söylemişti. Yengem de ona hak veriyordu.

— Ben Solmazın benim evimde benimle beraber kalmasını söyleyecektim amma, belki rahatsız olur, diye söylemedim. Eğer isterseniz...

Dayım sözümü kesti: — Neden rahatsız olsun, daha çok rahat eder. Zaten başka evde tutsak senin de her halde orada kalmanı rica edeceğiz... Ona gece gündüz dikkat etmek lâzım

İSTANBUL SEMTLERİNİN TARİHİ

Yazan: Niyazi Ahmed Okan

Tefrika No. -71-

Beyoğlu kliseleri ve mezarlıklar

GALATASARAY

-Yazısı yarın-

Kilise bir defa 1660 da Drape- ris ailesinden biri tarafından ve diğer bir çok yangınlarda da baş- kalırları tarafından kurtarılmıştır.

Bugünkü şeklini 1769 da al- dı. Bütün yangınlarda binanın üs- tünde bulunan Meryemin tasviri kurtarılmıştır.

SEN ANTUAN: Galatadaki Sen Fransua kilisesi 1696 da yan- dıktan sonra Fransiskanlar Beyoğ- lunda 1725 de kurdukları kiliseyi Sent Antuvan dö Pado'ya ithaf et- mişlerdi.

Bu kilise, birçok yangınlarda yanmıştır. Fakat her yangından son- ra yenilendi ve bugünkü şeklini aldı. Sent Antuvan gılisesi, İstan- bulun en büyük katolik kilisesi- dir.

SENTE SPİRİ: Pangaltıda Al- tınbakkalda bulunan bu kilise 1846 da yapılmıştır.

Papa, 1876 da bu kiliseyi Ka- tedral yani büyük kilise ilan et- mişti. Büyüklük itibarile Beyoğ- lunda ikinci gelmektedir.

SEN JORJ: Galata kulesinden aşağı doğru inilirken Çınar soka- ğında bulunan bu kilise, Galata- nın en eski kilisesi sayılmaktadır. Bu kilise de bir kaç defa yandıktan sonra yapılmıştır. Kilise, 1882 de Alman Lazaristler tarafından satın alınmıştır.

SEN LÜİ: Fransa sefarethane- sinin bahçesinde. Bu kilise, Be- yoğlunun en eski kilisesi sayıl- maktadır.

1581 de Galata pek kalabalık ve sıkışık bir hal alınca, yukarlarda da yazdığımız gibi ilk önce se- farethanele "Beyoğlu yanları" diye anılan bu semte taşınmışlar- dı. İşte o kurun Fransa sefiri bu-

lunan Dö Jermini de Beyoğluna gelmişti. Her sefir ve sefaretha- nenin taşınması, cemaatin de ta- şınması demek olduğu için Fransızlar da yavaş yavaş bu semte ta- şındılar.

1628 de Fransız rahipleri, se- farethanenin yanında Fransız ço- cukları için bir mekteb açtılar. Bu mekteb, yavaş yavaş kilise haline geldi, 1628 de de kilise kuruldu.

Buradaki papazlar 1665 de ilk önce Fransızlara, sonra Levanten- lere mahsus bir mekteb açtılar. Bu mektepte şark lisanları okutul- maktadı idi.

Sen Lüi kilisesi, 1788 de taştan yapıldı. Fakat bu şekli de yangın sonundaharab oldu. Bugünkü şek- lini 1831 de aldı.

İstanbulda ölen Fransız sefir- leri burada gömülmüştür.

MEZARLAR

İstanbulda Lâtinlerin gömülme- ri üç deveye ayrılmaktadır. Bu tasnifi yapan Ernest Mamburi şö- le anlatmaktadır:

Birinci devre, Ceneviz devridir ki bu devride cenazeler, kilisele- rin dahilinde ve surun da dışına, fakat yakm bir yere gömülürdü. İkinci devre de — Türk devri — ölümlerin kilise dahilinde yahud çev- resinde gömülmeleri mecburi idi. Bu mecburiyet yalnız veba salgını olduğu vakit tanınmıyordu. Ü- çüncü devre Taksim ve Ayaspaşa- daki mezarlıklar devridir.

Bu mezarlık ilk önce 1561 yı- lından başlayarak yalnız vebadan ölenlere ayrılmıştı. 1600 den 1615 senesine kadar herkese açılmıştır.

Feriköyündeki mezarlık ile ki- lise 1863 de Fransa, Avusturya, Belçika, İspanya, İtalya hükümet-

Adapazarı Türk Ticaret Bankası idare meclisinden

Adapazarı Türk Ticaret Ban- kası hissedarları umumî heyeti se- nelik içtimaı 31 mart 1935 tarihi ne müsadif pazar günü saat on beşte Ankarada ışıklar caddesin- de banka merkezinde yapılacaktır. Esas mukavelenin muaddel yirmi dördüncü maddesi mucibin ce iştirake salâhiyettar olan his- sedarların yirmi altıncı maddeye tevfiikan içtima gününden lâakal iki hafta evvel duhuliyeye varaka- sı almaları lâzımdır. Vekillerin de hissedarlardan olması meşrut tur. Hissedarların duhuliyeye vara- kası almak üzere banka merkez veya şubelerine müracaatları mer- cudur.

MUZAKERE RUZNAMESİ

1 — 1934 senesi muamelâtına aid idare meclisi ve mürakaba heyeti raporlarının okunması.

2 — 1934 senesi bilanço ve kâ ru zarar hesaplarının meclisi ida re raporuna göre tetkik ve tasdi- ki ve meclisi idarenin ibrası

3 — İstifa edenlerin yerine meclisi idarece seçilen azaların tasdiki ve müddetleri bitenler ye rine aza intihabı.

4 — Mahkemece tayin olunan mürakiplerin ücretlerinin takdiri ve yeni mürakiplerin intihabı.

Yahudinin muhakemesi

Bir müddet evvel Raşel ismin- de bir kıızı, ailesi kendisile evlen mesine müsaade etmediği için öl dürmekten suçlu Leon Beharın muhakemesine İstanbul ağır ce- za mahkemesinde dün devam e- dilmiştir.

Muhakeme, ikişer lira zarurî masrafları verilerek bir kaç müda faa şahidinin çağırılması için baş ka güne bırakılmıştır.

İstanbulda ölen Fransız sefir- lerinin verdikleri iane ile kurulmuştur. Bu ianeler bir komis- yon tarafından toplanarak mezar- lık ve kilise yapılmıştır.

Mezarlıkta birçok âbideler var- dır. Kırım muharebesinde ölen bin beş yüz Fransız askerinin kemikleri bulunan kabirle aynı mu- harebede ölen doksan altı zabitin mezarları da buradadır. Aynı mu- harebede ölen yetmiş beş Fransız doktor ve eczacı için de burada bir taş dikilmiştir.

Tarabyadaki Fransız mezarlı- ğında da 1854, 1856 Kırım har- binde ölen Fransız gemicilerinin mezarları bulunmaktadır.

Protestanlar 1860 yılına kadar Beyoğlundaki büyük mezarlığa gömülürlerdi. Bu tarihten sonra Feriköyündeki katolik mezarlığın- ın garbı cenubunda bulunan me- zarlığa gömülmeğe başlanmış- tir.

(Arkası var)

Vapurculuk

Türk Anonim Şirket
İstanbul Acentalığı
Liman han, Telefon: 22925

Mersin Yolu

Dulupınar vapuru 3 Mart
PAZAR saat 10da Mersine
kadar.

Bartın Yolu

Bartın vapuru 2 Mart
CUMARTESİ saat 19 da
Cideye kadar.

Ayvalık Yolu

Seyyar vapuru 2 Mart
CUMARTESİ saat 19 da
İzmir'e kadar.

Karadeniz Yolu

Güneysu vapuru 3 Mart
PAZAR saat 20 de Rizeye
kadar.

İstanbul Altıncı İcra Memur- luğundan:

İstanbulda: Aşır Efendi soka- ğında Elkâtiphanında oturmak- ta iken eylevm ikametgâhları meç hul Elkâtiphandan ve Hacı Ali zade Ali ve Zeynebe:

Hacıge borçlu Elkâtiphan his- sedarlarından Cemilenin ipotek- li hissesinin 12/2/935 tarihinde haczedilmiş ve hanın tamamına 47292,50 lira kıymet konulmuş- tur. İcra ve İflâs kanununun 103 üncü maddesi mucibince 3 gün içinde bir diyeceğiniz varsa söy- lemeniz için altıncı icra dairesi- ne gelmeniz için ilândir (5590).

KURUN

Gündelik Siyasi Gazete
İstanbul Ankara caddesi, (VAKIT) yurdu

TELEFON NUMARALARI:

Yazı işleri telefonu: 24379

İdare telefonu : 24370

Telgraf adresi: İstanbul — (KURUN)

ABONE BEDELLERİ

Posta kutusu No. 46

	Türkiye	Ecnebi
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
6 aylık	730 "	1450,,
3 aylık	400 "	800 "
1 aylık	150 "	300 "

İlan ücretleri:

Ticari ilânların ilân sayfalarında san- timi 30 kuruştan başlar. İlk sayfada 250 kuruşa kadar çıkar.

Büyük, fazla devamlı ilân verenlere aid ayrı tenzilat vardır.

Resimli ilânların bir satırı 10 kuruştir

Küçük ilânlar:

Bir defa 30, iki defası 50, üç defası 65, dört defası 75 ve on defası 100 kuruştir. Üç aylık ilân verenlerin bir defası beda- vadır. Dört satırı geçen ilânların fazla satırları beş kuruştan hesap edilir.

POL ve SEN PIYER : — Ku- le dibinde bulunan bu kilisenin tarihi de oldukça alâka değer ma- hiyettedir.

Bu kilise, "Ancelo Zakarya,, a- dında Venedikli bir asil tarafın- da Dominikönlere verilmişti. Fa- kat bu veriş, bir şartla idi. Şart, yortu gününde kendi namma mum yakılması ve her hafta hem kendi hem de akrabasının ruhu i- çin âyin yapılması idi.

(Dominiken) papazlar, 1535 de Arapların İspanyayı istilâ et- meleri üzerine Sen Pol kilisesin- den kovulmuşlardı. İşte bu esna- da Sen Piyer ve Pol kilisesi ile ci- varındaki araziye sahib olan Za- karya onları kabul etmiş, yukarı da yazdığımız şartla kiliseyi Do- minikönlere vermişti.

Kilise papazların eline 20 ni- san 1535 de geçmişti.

Bu kilise zamanla eskidiği için 1603 — 1604 yıllarında yeniden, yapıldı. Birinci Ahmed kurunun- 1608 de de bir ferman ile Fran- sanın himayesine verildi.

1660 yangını, kiliseyi yaktı, fak- at mukaddes tanınan kilise, ha- rap bırakılmadı, tekrar yapılarak 1702, 1706 yıllarında yalnız Gala- ta Fransızlarının kilisesi haline kondu.

Sen Piyer kilisesi bugünkü şek- lini 1841 de aldı. O vakte kadar tahtadan olan kilise, bu yıl İsviç- reli mimar Fosati tarafından bu- günkü şekline kondu.

Bu kilisenin mihrabında Sen Dominik'in hayalini canlandıran meşhur Ödiktriya Meryemi levha- sı vardır.

Sağ taraf havluda Fransanın üç zambak çiçeği ile arması bu- lunmaktadır.

SEN MARI: Bu kilise, Galata semtini yazarken Sirkeçiden kö- vüldüklerini yazdığımız Fransis- kenler tarafından kurulmuştur.

Fransiskanlar, Galata semtine geçtikleri vakit, bu kilisenin bu- lunduğu yerde Galatada bugünkü Mumhanenin bulunduğu yerde ot- turan Klara Bartula Draperis'in tahtadan bir evi ile üzerinde Mer- yemin tasviri bulunan küçük bir kilisesi vardı. Bunları, Fransis- kenlere bıraktı.

Fransiskanlar, kendilerine ve- rilen kilisenin etrafında, bugünkü Galatasarayın bulunduğu dört yol ağzında yerleştiler.

gelmez mi?.. Sen rahatsız olma- dıktan sonra bizim için bulunmaz nimettir...

Solmazın yazı benim yanımda geçirmesini birdenbire de söyleye- bildim. Fakat ne bileyim, onu sevdiğimden şüphelenirler diye çekinmişim. Halbuki bu şekil da- ha ziyade şüphelendirici olabilir- di. Lâkin böyle bir şey kimin ak- lına gelirdi?

Karar verildi.

Dört gün sonra Solmazla, bir çatı altında yaşamağa başlamış- tık.

Üç odam vardı. Bunlardan en güzelini ona vermişim. Buranın büyücek bir penceresi vardı. Ye- şil pancurları açıldığı zaman kar- şımızda beyaz bir yol, bu yolun iki tarafında geniş ve alçak bir

duvar halinde kesilmiş yeşil mer- sin kümeleri, taflanlar, yeryer pa- patyalar, menekşeler ve yabancı lâleler, evin üstüne doğru şemsiye gibi genişleyen yeşil çam, akasya ve dut ağaçları görünüyordu.

Pencerenin etrafı boydan boya sarmaşıklarla bezenmişti. Bol çi- çekli hanımelleri, bir tarafından çatıya kadar yükseliyordu.

Solmaz bunu gördüğü zaman ellerini büyük bir sevinçle çırptı:

— Burası ne güzelmiş Vedad Bey, burada insan hiç ihtiyarla- maz ve hayatı yüz misli güzel bul- lur... Şimdiye kadar hiç farkına varmamıştım.

Dedi. Sonra ellerimi minimini avuçlarına aldı:

— Beni buraya getirmekle ne iyi yaptınız?.. Ah, size nasıl te-

şekkür edeceğimi bilemiyorum . içime doluyor, bana sonsuz bir sa- adet veriyordu.

İki gün sonra Behice Hanımla iki oğlu İstanbuldan geldiler. Or- han mühendis mektebini bitir- miş, Turhan da kaptan olmuştu. İkisi de yakışıklı iki genç idiler.

Turhanı gördüğüm zaman art- tık hiç üzülmедim. Selmayı sade- ce kafamla hatırladım. Kalbimde onun yerini artık başkasının dol- durduğunu kuvvetle anlıyordum.

Zaten o da eski günlerden ya- nız şu bir kaç sözle bahsetmişti:

— Vedad ağabey, siz benim i- çin bir deniz feneri gibisiniz... Kaptan olmak hevesini sizden aldım. Çokteşekkür ederim.

Evi çok beğendiler.

— Biz de burada kalalım!.

Demelerinden korktum.

Fakat ikisi de mektebin dört duvarından, onları her tarafların- dan zincirliyen kitaplardan yeni kurtulmuşlardı. Şehrin kalabalığı- na hasrettiler. Yalıza döndüler.

Behice Hanım bile:

— Ben de oturmayacağım. Yal- nız arasına gelirim. Burada Sol- mazın tam bir sessizlik ve rahat içinde kalması lâzım!..

Dedi.

— Allah razı olsun senden!...

Diye içimden söyledim..

Acaba niçin bunu istiyordum?.

* * *

Evin kapısı yerden bir buçuk metre kadar yüksekti. İki tarafı yanlara doğru biraz uzatılan ge- nişçe bir balkon haline getirilmiş- ti. Üstümüzde bir çardak vardı.

(Arkası var)

Ceza kanunumuz değiştirilmeli mi?

Ankara avukatlarından
Bay Hâmid'in fikirleri"Ceza kanunumuz, Türk ulusunun
dileklerini kavramağa uygun değil,"

Eski Ankara müddiummisi ve yeni Erzurum Sayılayı Bay Fuadın, Ceza kanunumuzun değiştirilmeğe muhtaç olduğu yolundaki fikirleri üzerine hukukçularımız bu husustaki düşüncelerini tesbite başlamıştı. Bugün, Ankara avukatlarından Bay Hâmid İnce'nin mütalealarını yazıyoruz:

Bay Hâmid İnce

— Türk Ceza kanununun islahı muhtaç hükümleri olup olmadığı hakkında, benim de reyimi soruyorsunuz. Evvelâ ve derhal şu ciheti tesbit edeyim ki, ben, bir ceza mütehassısı değilim. Bu sualinizi; benim gibi adli kanunlar üzerinde umumî tetkikler ve tatbikler yapan bir avukata değil, fakat bilhassa hukuku cezada otorite olarak tanınan uzun yıllardan beri kürsüleri önündeki Türk gençlerine feyiz saçan Üniversite profesörlerine teveccüh etseniz çok isabetli mütalealar alır ve karilerinizi müstefit kılarız. Bu otoriteler hence, İstanbul Üniversitesindeki Bay Tahir, Ankara hukuk fakültesindeki Bay Baha ve Bay Yusuf Ziyadır.

İstanbul avukatlarından Bay Cevdet Ferit ve Bay Tahiri bunlar meyanına katabilirim. İşte ancak bu gibi zevatın reyleridir ki, hem okuyucularımızı, hattâ hem de kanun vaznlarını tenvir edebilir ve şu suretle de istediğiniz gaye parlak bir şekilde tahakkuk eder.

Fakat bu bahis üzerinde madem ki, bana da müracaat ettiniz ve naziz de olsa benim de reyimi sormaya lüzum gördünüz, o halde kendi görüşlerimi ve tatbikattan elde ettiğim kanaatlerimi size söyleyeyim:

Halen merfî ceza kanunumuz, başka bir milletin siyasi, ahlâki ve içtimai varlığını korumağa müvekkel olarak tedvin edilmiş bir müessesedir ve binaenaleyh kendisine mahsus siyasi, ahlâki ve içtimai duyguları olan Türk milletinin dileklerini kavramağa bittabi müsaide değildir.

Filhakika medeni milletlerin bir çok müsterek tefekkür ve telâkkileri vardır. Meselâ katli, her memleketinde ceza tehdidi altındadır. Dolandırıcılık suçu, her diyarda bir fiili mezzumdur, Fakat buna mukabil bu suçlara verilen cezalarda ve bu cezaların infaz şekillerinde bir çok farklar vardır. İka olunan bir suçun her içtimai muhitte bir dereceye kadar farklıdır. O halde cezalarda da ayrılık bulunması zarurîdir.

Bu kısa sözlerle şu büyük hükmü yaratmak istiyorum:

Ekser kanunlar, müsterek medeniyetin ana prensiplerinden istifade ederler; fakat asıl memleketin kendi milli duygularından ve kendi yaşatıcı, yükseltici teamüllerinden alır; almaldır da.... Ben henüz, muhtelif milletlerin umumî hayatlarına doğrudan doğruya müessir beynelmül bir kanun — umumî veya hususî bir kanun — tanıyamıyorum. Ve esasen böyle bir kanunda da, iki veya daha ziyade milletlerin; içtimai, siyasi, ahlâki varlıklarının inkışaf ve inzibatına hizmet edebileceğine kani bulunmuyorum. Zira biliyorum ki:

Her milletin kendisine mahsus bir mazisi, bir tarihi ve bir şeniyeti vardır. Ve bunlar, birer (hususiyet) tir ki, medeniyetin yüksek ve tek ziyası altında bile derhal kendini sezdirirler. İngiliz, Alman, Rus teşkilâtı esasilerinin terâkkiye, tellerini Türk telâkkiyat ve tatbikat siyasetine hiç benzerler mi? Esas kanunlarda görülen bu mütebayın manzara, içtimai ve inzibatî mevzuatlarında da müşahade olunmaktadır. Bu hareket ve bu mebdeden hareket ederek ben, Ceza kanununu milli kanunlardan sayıyor ve yabancı milletlerin dileklerini taşıyan düşüncülerim, Türk milletinin hususî ve

"İtalyan orduları, sarp Habeş
dağlarında mahvolabilir!,"

(Baş tarafı 1 inci sayfada) meğe koşacaktır. Ve sevinçlerini gece sabahlara kadar ateş yakmakla gösterecektir.

İtalyanlar Habeşlilerin ne kadar harbcu, ve cesur olduklarını bilirler. Başkumandanları kırk yaşını geçkindir. Bununla beraber biz de İtalyanları tanırız. Kralları kralı da kırk yaşını geçkin bulunuyor.

Biz bütün ordumuzun yalın ayak olduğunu itirafından çekinmiyoruz. Aynı şekilde İtalyanlar da dağlarımızın ne kayar yalçın olduğunu itirafından çekinmezler.

Meydan açık, gelecekleri varsa göreceklere de var. İtalyan ordusunun bu sarp dağlar karşısında mahvolacağı muhakkaktır. Bu dağlarda İtalyan kuvvetlerine karşı yalın ayak bir ordu pek âlâ karşı koyabilir..

İtalya boyuna asker
yüküyor

Roma, 28 (A.A.) — Şark Afrikasına kıtaat sevkine devam edilmektedir. Dün akşam saat 18 de Mesinadan kalkan "Leonardo de Vinci", gemisile 1200 nefer ve 110 zabıt gitmiştir.

Napoliden de mühimmat ve levazım yüklü "Arabia" vapuru dün kalkmıştır.

Roma, 28 (A.A.) — İyi haber alan mahafilde, Habeşistanın, sulha teşneliğini filiyat ile ispat etmesi lâzım geleceği söyleniyor.

Yine bu mahafide göre, Romadaki Habeş maslahatgüzârının sözleri, Habeşistanın şimdiye kadar defalarla ifade ettiği şeylerin tekrarıdır. Ancak, hâdisat bu sözlerin aksini ispat et-

mütaaddit tebliğ ve itiraz yollarını azaltarak maznunu derhal hâkim huzuruna sevk etmelidir.

4 — 1609 numaralı kanun (Bazı suçların takibi hakkındaki usul) de mevzuababı mecburî mevkufen muhakeme yolunu, cezaî adaletle telif etmeli, yani bu mecburî tevkif tarikandan çıkarak hem tahkikat hâkimini, maznunu mahkemeye sevkerken gayri mevkuf olarak yollamak, ve hem de hüküm hâkiminin suçluyu hini mürafaada tahliye edebilme salâhiyetiyle techiz etmeliyiz. Bu, âcil bir ihtiyat halinde yaşayan esaslı bir mevzudur.

Size çok garib ve hattâ feci bir hâdisi söyleyeyim: Nakli memuriyet münasebetiyle nezdinde kalan üç kurşun kalemi ile iki blok notu ayrıldığı daireye iade edmeden yeni vazifesine giden bir müddeiummî tanırız ki, bu hareketi, 1609 numaralı kanunun icaplarına uygun bir (zimmet) suçu mahiyetinde gören bir müddeiummî ile o görüşe iştrak eden bir karar hâkiminin verdiği bir karar yüzünden beş altı ay bir müddet mevkufen muhakemesi devam etmiş ve maznun müddeiummî binnetice zimmet suçundan beraat kararı alarak hukuku âmme namına muhitinde kendisine verilen cezaî mürakabe ve takibat vazifesini yapmak üzere tekrar memuriyeti başına dönmüştür! Binaenaleyh 50 kurşuluk bir (zimmeti hukukiye) veya (zimmeti âdiye) filinden ve üzerinde pek kuvvetli müdafaalar yapılabilecek bir (müzayedeye fesad karıştırmak) suçundan dolayı maznun olan münevver bir vatandaşın ay-larca hürriyetten mahrum bir halde bırakılması, hiç şüphe yok ki, âmmenin içtimai ve ahlâki nizamı hesabına tevcih edilecek hallerden değildir.

Görülüyor ki, bir galatı mütalea, telâfisi imkânı bulunmayan manevi zararlar ve haysiyetşiken vaziyetler doğurabilir. Onun için 1609 numaralı kanundaki (mebcurî tevkif)

lemiş olduğundan, İtalya ihtiyat tedbirleri alamğa mecbur olmuştur.

Aynı mahafil, İtalya hükümetinin çok açık hareket etmiş olduğunu ve tavizat taleplerinin, vukubulan hâdiselerin vehametene kıyasen pek mutedil bulunduğunu işaret etmektedirler.

Bedeveler, bitaraf mntakadaki su kuyularından
istifade edebilecek

Temps gazetesi, İtalyan — Habeş ihtilâfı hakkında şu haberi neşrediyor:

İngiliz kaynaklarından öğrenildiğine göre Adisababa'daki İtalyan sefiri Romadan aldığı talimat üzerine bitaraf mntakada bedevilerin sukuyularından istifade etmesini kabul etmiş ve bunun Afua ile Ado arasında altı kilometrelik bir mesafeye inhisar etmesini teklif eylemiştir.

Diğer taraftan Habeş hükümeti bitaraf mntakanın tayininde biri İsveçli diğeri Belçikalı iki zabıtın bulunması fikrini terketmiştir.

Gerloguebi civarındaki Habeş kuvvetleri kumandanı, Varder'de bulunan İtalyan askerî erkânile hemen münasebete girişmek ve bitaraf olarak kabul edilen yerlerde intizamı muhafaza etmek için İtalyan kumandanile anlaşmak emrini almıştır.

Alman son haberler, İtalyan kumandanının Romadan henüz böyle bir emir almadığını ve emir almadıkça da hiç bir müzakereye girişmeyeceğini bildirmektedir.

usulünü terkle (takdiri tevkif) tarikini ihtiyar etmeliğimiz çok mübirim bir vaziyet almıştır.

Son sözüm: Mütercem kanunlarla milli varlığımızı korumak ve yürütmek yoluna girmek isteyenlerle hemfikir bulunmamaktayım. Teşkilâtı esasıyesini, kendi tarih ve duygusuna dayanarak yaratan Türk milleti, on beş yıldır en parlak eserlerini bu (hayat kitabı) mndan ve bu (siyasi kur'an) mndan aldığı kuvvet ve hızla yaşatmakta ve bundaki tadillerini de, gene kendi tarihi kaynaklarından ve milli duygularından nebean eden feyizli işaretlerin isabetli kararlarıyla tedvin etmektedir.

O halde ceza kanunu gibi milli karakterle yakından alakadar olan bir ana kanunumuzu ecebî li-sanlardan naklen almak ve hayatımızı o kalıpların içinde yaşatmağa savaştık hence doğru olamaz. Nitekim bu mütaleayı güdenler terlelerinde muvaffak ta olmuşlardır:

926 senesi Temmuzunun birinci günü meriyet mevkiine giren Türk ceza kanunu, 933 senesi Haziranının 20 inci günü tatbik sahasına geçen 84 maddelik keşif ve esaslı bir darbei tadil ile delik deşik bir hale gelmiştir. Altı senelik bir tecrübe, İtalyan kanununun Türk büneyi içtimaisine uygun teşrii bir libas olmadığını göstermiştir. Malumdur ki, kanunlar, kısa bir zamanın ihtiyacını karşılamak için tedvin olunmazlar, aynı zamanda yürüyen hayatı ve (münevver yarm) ı da tatmin etmek kaygısıyla yaratılırlar.

O (yarm) kag yillik bir tekâmül mütlü kucaklamalıdır? İşte bu nokta pek mühimdir ve pek değerli ve pek ilmi bir mevzudur. Bu mevzuun üzerine giderken, hem milli tarih ve milli tecrübe ve teamüllerimizden istifade edeceğiz, hem de başka milletlerin bizimle birleşen hayat ve hareket mevzularından seciyemize uygun bazı notlar ve bazı parçalar alacağız. Lâkin aslâ iktibas usulünü tercih etmiyeceğiz.

Yeni kitaplar

Bay Kıvameddinin (Fârâbi-den Seçilmiş Parçalar) adlı kitabı DEVLET matbaası tarafından basılmış ve satışa çıkarılmıştır. Değeri yirmi beş kuruştur.

Satış yeri: VAKIT matbaası — Ankara caddesi — İstanbul

VAKIT'in Türkiye'nin her tarafında bulunan bayilerinden de tedarik edilebilir.

Türk — sovyet bilgi
münasebetleri

Moskova, 28 (A.A.) — Bilgiler akademisinin Türkiye ile bilgi münasebetleri komisyonu Mart ayı içinde Moskova radyosunda verilmeğe üzere Türkçe konferanslar tertib etmiştir.

Bu konferanslara akademi âzasından Smoiloviç ile Vavilof iştirak edeceklerdir.

Samoiloviç Sovyetler birliği ve Türkiye arasında bilgi rabtasının ehemmiyetinden ve Vavilof da acun kültürünün beşiği olan orta Asyadan bahsedecektir.

Rusya'da ne kadar mektep
ve ne kadar talebe var?

Moskova, 28 (A.A.) — Sovyetler Birliği Halk komiserleri heyeti Komünist Fırkası merkez komitesi şehirlerde mektep inşası meselesini tetkik etmişlerdir.

Bu tetkikat esnasında, birinci ve ikinci beş senelik program müddetleri zarfında talebe adedinin 11,300,000 den 24,000,000 a ve mektep adedinin de 118,000 den 167,000 e çıktığı tesbit edilmiştir.

Matbaa makineleri
aranyor

Bir vilâyet matbaası için en az 68x100 eb'adında baskı pedal, keski, dikiş makinesi isteniyor. Makineler kullanılmış, fakat iyi işler, iyi muhafaza edilmiş olabilir. Satmak isteyenler (T) işaretiyle matbaamıza bildirmelidirler.

Hizmet edecek bir kadın

Bir yaşlı kadın yanında oturup ev işleri yapacak yalnız ve yaşlıca bir kadın aranyor. Matbaamız kahvecisine müracaat.

Yeni çıktı

Dün ve yarm
Tercüme külliyatı
Sayı: 26

Hilmi Ziya ÜLKEN

Uyanış devirlerinde

Tercüme
nin rolü

İstanbul — 1935

Fiatı 100 Kuruş
Dağıtma yeri: VAKIT Matbaası

İstanbul Yedinci icra memur - lağundan:

Bir borçtan dolayı paraya çevrilmesi mukarrer olub, ehli vukuf tarafından tamamma 3300 lira kıymet takdir olunan Beyoğlunda Kamer Hatun mahallesinde Kuyulu sokağında eski ve yeni 7 No. lu hanenin 1/4 hissesi açık arttırmaya vazedilmiş olub, 6/4/935 tarihine müsadif cumartesi günü saat 14 - 16 ya kadar da iremizde birinci açık arttırması icra kılınacaktır. Arttırma bedeli kıymeti muhammesinin yüzde yetmiş beşini bulduğu surette mezkûr gayri menkul müşterisi uhtesinde ihale olunacaktır. Aksi takdirde son arttırmanın taahhüdü baki kalmak üzere 21/4/935 tarihi ne müsadif Pazar günü saat 14 - 16 ya kadar keza dairemizde yapılacak ikinci açık arttırmasında dahi arttırma bedeli kıymeti muhammesinin yüzde yetmiş beşini bulunmadığı takdirde satış 2280 No. lu kararın ahkâmına tevfiyan geri bırakılacaktır. Arttırmaya iştirak etmek isteyenler mezkûr gayri menkulün kıymeti muhammesinin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçesi veya milli bir bankanın teminat mektubunu hâmil bulunmaları lâzımdır. Hakları tapu sicilleriyle sabit olmyan ipotekli alacaklılarla diğer alâkadarların irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarının hususile faiz ve mesarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren yirmi gün zarfında evrakı müsbitelerile birlikte dairemize bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicilleriyle sabit olmak üzere satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Müterakim vergi vakıf icariyesi tanzifiye ve tenvirattan dolayı belediyeye aid rüsumlar borçluya aiddir. Daha fazla malûmat almak isteyenlerin 16/3/935 tarihinden itibaren herkesin görebilmeleri için dairemizde açık bulundurulacak şartnamesile 934/248 No. lu dosyada mevcut mahallî mezkûr evsaf ve mesahası ve sairesine havi vaziyet ve takdiri kıymet raporunu görüb anlayabilecekleri ilân olunur. (469)

Beyoğlu Üçüncü Sulh Hukuk Hâkimliğinden:

Mahmut ve Hasan tarafından Beyoğlunda Büyük Parmakkapıda Hayat apartmanının 5 numaralı dairelerinde mukim Harikliya aleyhine açtığı 275 lira alacak davasından dolayı gönderilen davetiyede mezkûr mahallî terk ile hali hazır ikametgâhı meçhul bulunduğ bildirilmiş ve istek veç hile yirmi gün fasıla ile ilânen tebligat icrasına karar verilerek tayin olunan 30/3/935 saat on dörtte müddeialeyha Harikliya mahkemeye gelmediği ve tarafından bir vekil göndermediği takdirde gryabında muhakemeye devam olunacağı davetiye makamına kaım olmak üzere ilân olunur. (5588).

İstanbul Beşinci İcra Memur - lağundan:

Mahcuz ve paraya çevrilmesine karar verilen, kasa, portmanto, demir dolap, klasör, Yust marka daktilo makinesi, yazihane maruken koltuk Undervut marka daktilo makinesi 7 mart 935 tarihine müsadif perşembe günü saat 10 dan on bir e kadar Galatada Kalafat yerinde 6/12 numaralı mağaza önünde açık arttırma ile satılacaktır. Almak isteyenlerin yevm ve vakti mezkûrda hazır bulunmaları ilân olunur. (468)

Dün ve Yarın Kitapları

Dünyanın en çok tanınmış ve beğenilmiş eserleri *Yurdumuzun en salâhiyetli bilginleri elile güzel dilimize çevirmektedir.*

Yirmi kitabı birden edinmek ve çok değerli bir kütüphaneye sahip olmak istiyorsanız

Dün ve Yarın Tercüme Külliyyatı'na Abone olunuz .

Bu külliyata abone olmak için müracaat etmekte olan okuyucularımıza bir kolaylık olmak üzere abone şartlarını yazıyoruz.

Abone şartları: Onar kitaplık 1 inci serinin fiati "636", ikinci serininki "504,, kuruştur.

Ödeme şartları: Birinci seri için "236", ikinci seri için "204,, kuruş peşin alınır. Kalan kısımlar her ay bir lira verilmeğe üzere taksite bağlanır.

— Hangi seriye abone olursanız olunuz, peşin alınacak parayı gönderir göndermez on kitabı birden alırsınız. Kitaplar taşradaki okuyucularımızın adlarına yollanır. Posta parası alınmaz. —

Abonelerin — taksitleri gününde ödiyeceklerine dair — memursa daire müdürüne imza ettirecekleri bir taahhüd mektubu göndermeleri lâzımdır. Memur olmyanlar bu mektubu bir esnaf veya tüccara imza ettirebilir.

Bu çok değerli külliyata abone olmakta acele ediniz.

Müracaat yeri - Vakıf Matbaası - Ankara caddesi. — İstanbul

İstanbul Altıncı İcra Memur - lağundan:

Bir borçtan dolayı paraya çevrilmesine karar verilen Ev eşyası Yeniköyde Said Halim Paşa cad

desinde karşısında 33 No. lu hanede 6/3/935 tarihinde saat 10 dan 12 ye kadar paraya çevrileceği ilân olunur. (557).

Sultanahmed 3 üncü Sulh Hukuk Mahkemesinden:

Peruzun Beyoğlunda Kamer Hatun mahallesinde tek kuyu sokak 21 No. lu hanede mukim Arşak ve Leon aleyhine ikame eylediği Beyoğlunda Kamer Hatun mahallesinde tek kuyulu sokak 21 No. lu hanenin izalei şüyu davası üzerine müddeaaaleyhim ikametgâhlarının meçhuliyeti şerh verilerek bilâ tebliğ iade kılınmış ve bermucibi talep 15 gün müddetle ilânen tebligat icrasına karar verilmiş ilânen tebligat dahi yapılmış olduğu halde tayin olunan celsede müddeaaaleyhler hazır bulunmadığından müddeinin talebile davanın gryaben rüyetine karar verilmiş ve müddei tarafından mahallinde keşif icra ettirilerek 15 gün müddetle gryap kararının muameleli olarak tebligatine karar verilmiş olmakla mahkemece tayin olunan 25/3/935 tarihinde mahkemede hazır bulunmadığınız veya bir vekili kanuni göndermediğiniz ve beş gün zarfında itiraz etmediğiniz takdirde vakraları kabul etmiş addolunacağınız ilânen tebliğ olunur. (5580)

İstanbul Üçüncü İcra Memur - lağundan:

Merhun olup satılmasına karar verilen bir adet radyo makinesinin 7/3/935 tarihine müsadif perşembe günü saat 13 de İstanbul Sandal bedestanında birinci açık arttırma suretile satıla çağrı ilân olunur. (5566).

Dün ve Yarın**Tercüme Külliyyatı****S A F O**

Alfons Dode — Haydar Rifat
100 Krg

Aile Çemberi

A. Maurois — I. H. Alişan
100 Krg

Ticaret, banka, borsa

İkt. Dr. Muhsis Etem
75 krg

Devlet ve ihtilâl

Lenin — Haydar Rifat
75 krg

Sosyalizm

K. Kantsky — Sabiha Zekeriyâ
75 krg

J. Rasin Külliyyatı I

Ahmet Reşit — H. Nazım
75 krg

İşçi sınıfı ihtilâli

Lenin — Haydar Rifat
80 krg

Ruhî hayatta lâşuurlar

Dr. Yung — Dr. Hayrullah
80 krg

İsfehana doğru

Piyer Loti — I. H. Alişan
100 Krg

J. Rasin Külliyyatı II

Ahmet Reşit — H. Nazım
75 krg

Gorio Baba

Balzak — Haydar Rifat
100 Krg

Deliliğin piskolojisi

Dr. Bernard Hard — İzzeddin
80 krg

İlkbahar Selleri

Türgenyef — Sami z. Süreyya
75 krg

Engerek düğümü

F. Moryak — Peyami Selâ
80 krg

J. Rasin Külliyyatı III

Ahmet Reşit — H. Nazım
75 krg

Samimî saadet

Tolstoy — I. H. Alişan
80 krg

İstatistik

Andreles — Suphi Nuri
80 krg

Çocuk düşürtenler

H. G. Menuşier I. F. Rasim
80 krg

İlim ve Felsefe

Moris Şilk — Hilmi Ziya
30 kuruş

Cemiyetin Asılları

Frederik Engels — Muhiddin
100 kuruş

Yeni ilmi Zihniyet

Bacherlard — H. Ziya
75 kuruş

Hükümdar millet

Russel — Galib Kemali
50 kuruş

Komünizm

Lenin — Stalin — Buharin
Haydar Rifat..
50 kuruş

Günün iktisadî işleri

Prof. Dr. Suphi Nuri
Fiyatı 60 Kr.

Dağıtma Yeri:
VAKİT Matbaası

Askerî mekteplere muallim araniyor

- 1 - Askerî liselerle Kırıkkaledeki San'at mektebine ve askeri orta mekteple aşağıdaki yazılı dersler için muallim alınacaktır.
- Kuleli lisesi için: Felsefe, riyaaziye, fizik, kimya, ingilizce.
 - Maltepe As. lisesi için: (Topkapı) Fizik, riyaaziye.
 - Bursa As. lisesi için: Fizik, riyaaziye.
 - Kırıkkale San'at Mp. : Edebiyat, felsefe, musiki, riyaaziye.
 - Erzincan As. orta Mp. : Riyaaziye.

2 - Bu muallimliklere Maarif liselerinde ve orta mekteplerinde 926 senesinden sonra muallimlik yapmış olan, yahud branşlarına göre okutmak salâhiyetini ve kanuni vasıfları haiz bulunan muallimler alınacaktır.

3 - İsteklilerden başka yerde işi olmayanlara mektebin bulunduğu yerin uzaklığına ve istekli olduğu derse göre ayda 84 liradan 126 liraya kadar ücret verilecektir. Maarif mekteplerinde dersi olan muallimlere gene mektebin bulunduğu yere ve istediği derse göre okutacağı her ders saati için bir liradan ve istediği derse göre okutacağı her ders saati için bir liradan dört liraya kadar ücret verilecektir. Ücret miktarını askeri liseler müfettişliği tayin eder.

4 - Aylık ücretle tayin edilen muallimler haftada 15:20 saat ders okutmağa mecburdur.

5 - İstekliler istidalarına aşağıdaki kâğıdını ilâz ederek Ankara Millî Müdafaa Vekâletinde askeri liseler müfettişliğine gönderirler.

- Fotoğraflı ve resmi makamca tasdikli fiş (hal tercümesi).
- Polis tahkikatı sonunda alacağı hüsnühal kâğıdı ve yabancı kadınla evli olmadığını gösteren kâğıd.
- Sıhhi heyeti tam olan bir askeri hastaneden alacağı tasdikli sıhhat raporu.
- Ehliyet derecesini gösteren şabdetname, ehliyetname, tasdikname ve başka vesikalarının tasdikli ve fotoğraflı suretleri.
- Noterden tasdikli taahhüd senedi bu senede şunlar yazılacaktır.

(Tayin edileceğim _____ mektebin _____ dersi muallimliğinden herhangi ders senesi içinde çekilmemeyi, şayet tatil zamanında çekilecek olursam en az iki ay önce bildireceğimi, böyle yapmazsam alacağım ücretin iki aylığını tazminat olarak bir defada ödeyeceğimi, bundan başka tayin olduğum halde kanunun gösterdiği zaman içinde vazifeme başlamazsam gene aynı tazminatı ödeyeceğimi ve ne suretle olursa olsun askeri liseler müfettişliğinin göreceği lüzum üzerine herhangi bir zamanda bu vazifeden çıkarıldığım takdirde hiçbir hak iddia etmeyeceğimi taahhüd ederim.) (1043)

Istanbul Belediyesi ilânları

Istanbul Belediye Reisliğinden: Ölçüler nizamnamesinin 170 inci maddesini değiştiren nizamname mucibince ölçü ve tartıların 934 yılı senelik muayene ve damga müddeti 31-5-935 tarihine kadar uzatılmış olduğundan:

Esnaf ve müesseselerde damgasız olan baskül, kantar, terazi, tartı, ölçü ve ölçülerin muayeneleri yapılacaktır. Hangi tarihten hangi tarihe kadar nerelerde damga yapılacağı aşağıda yazılıdır. Ayar memurlarına müracaatla damgalattırılması ve 31-5-935 tarihinden sonra damgasız ölçü ve tartı kullananlar hakkında kanuni takibat yapılacağı alâkadarlarca bilinmek üzere ilân olunur. (1042)

EMİNÖNÜ AYAR GRUPU	
27/2/935	tarihinden 18/3/935 tarihine kadar
19/3/935	» 7/4/935
8/4/935	» 27/4/935
28/4/935	» 31/5/935

Beyazıd Nahiye merkezinde
Eminönü K. lığı binasında
K. Pazar Nahiyesi merkezinde
Grup Ayar merkezi Beyazıd nahiyesinde.

BEYOĞLU AYAR GRUPU	
27/2/935	tarihinden 13/3/935 tarihine kadar
14/3/935	» 23/3/935
24/3/935	» 31/3/935
1/4/935	» 5/4/935
6/4/935	» 13/4/935
14/4/935	» 21/4/935
22/4/935	» 3/5/935
4/5/935	» 9/5/935
10/5/935	» 20/5/935
21/5/935	» 31/5/935

B. oğlu K. lığı binasında
Galata Nahiye Merkezinde
Kasımpaşa Nahiye merkezinde
Hasköy Polis merkezinde
Pangaltı Nahiye merkezinde
Taksim Nahiye merkezinde
Beşiktaş K. lığı binasında
Arnavudköy Nahiye merkezinde
Sarıyer K. lığı binasında
Ayar Merkezi Beyoğlu Kaymakamlığı binasında

KADIKÖY AYAR GRUPU	
27/2/935	tarihinden 26/3/935 tarihine kadar
27/3/935	» 12/4/935
13/4/935	» 22/4/935
23/4/935	» 30/4/935
1/5/935	» 10/5/935
11/5/935	» 20/5/935
21/5/935	» 31/5/935

K. köy Hal binası altında Ayar dairesinde
Üsküdar K. lığı binasında
Beykoz » »
Büyükkada » »
Yalova Belediye binasında
Kadıköy Ayar dairesinde

HATİH AYAR GRUPU	
27/2/935	tarihinden 13/3/935 tarihine kadar
14/3/935	» 22/3/935
23/3/935	» 27/3/935
28/3/935	» 2/4/935
3/4/935	» 7/4/935
8/4/935	» 14/4/935
15/4/935	» 20/4/935
21/4/935	» 30/4/935
2/5/935	» 11/5/935
12/5/935	» 31/5/935

Fatih K. lığı Ayar dairesinde
Fener Nahiye merkezinde
Eyüb Nahiye merkezinde
Karagümdük Nahiye merkezinde
Şehremini Nahiye merkezinde
Samatya Nahiye merkezinde
Bakırköy Nahiye merkezinde
Fatih Ayar merkezinde

(21 İkinci Teşrin 1934 sayımızdan beri sürüyor.)

Öz Türkçe karşılıklar

mek, 3. Kapmak (Hakkı olmayan şeyi zorla almak man.)	4. Tutmak, sıkı tutmak, iyi tutmak.	Zâr, 1. Ağlayan, 2. İnliyen.	Zarafet, 1. İncelik, 2. Yaraşık -lık.	Zarar, 1. Artak, 2. Eksiklik, 3. Yazık.	Zarar etmek, zarar görmek, 1. Sarsılmak, 2. Üste vermek, 3. Yanmak, 4. Yutulmak.	Zararsız, 1. Eyce, 2. Güzelce, 3. Oldukça iyi.	Zarar vermek, 1. Artamak, 2. Yakmak.	Zarf, 1. Bürüm, 2. İdiş, 3. İzis, 4. Kap, 5. Peçek.	Zarfında, içinde.	Zâri, (Ziraat edici man.), 1. İkinci, eken, 2. Sürücü, 3. Taranıcı.	Zarif, 1. Çiçin, 2. Çökçek, 3. Gökçen, 4. İnce, 5. Keleş, 6. Selek (Cömert man da.) 7. Yaraşık.	Zaruret, 1. Ayduk, 2. Bun, bunluk (Muzayaka, sıkıntı man.) 3. Buyun (İhtiyaç, iktiza, buhran man.) 4. Darlık (Muzayaka man.) 5. Düşkünlük (Sefalet man.) 6. Emsizlik (Naçarlık, ıstrar man.) 7. Gereklik (İcab man.) 8. Kısıklık, 9. Yokluk, yoksulluk.	Zaruret çekmek, 1. Bunalmak, 2. Darda kalmak, 3. Darlık çekmek, 4. Sıkılmak.	Zarurette olan, 1. Darda, 2. Düşkün, 3. Yoksul.	Zaruri, 1. Diler dilmez, 2. Gerekli, 3. İster istemez.	Zat, 1. İssi, (Sahip, malki man.) 2. Kendi (Şahsi, özü man.) 3. Kendisi (Bizzat, bizatihi man.) 4. Kim, kimse, kimsene, 5. Öz.	Bir zat, 1. Bireği, 2. Birev, 3. Birisi.	Zatî, 1. Doğuştan (Fitrî, cibilli man.) 2. Kendiliğinden 3. Kendilemek, 4. Zât (Zahire man.) 1. Ağz, 2. Azık, 3. Yiyecek.	Zatülcenp, 1. Eğe ağrısı, ege altı ağrısı, 2. Eği ağrısı, 3. Yan zarı ağrısı.	Zatülcürsi, Enek yıldızı.	Zatürrie, 1. Dombalak, 2. Öygen ağrısı, 3. Öyken ağrısı.	Zavahir, 1. Görünür, 2. Görünüş, görünüşler.	Zavallı, Aemaca.	Zaviye, 1. Aça 2. Bucak, 3. Buç 4. Burç, 5. Buruş, 6. Bük, 7. Bükiüntü, 8. Bükiüş.	Zayıf, 1. Algm, alkm, 2. Alız, 3. Arık, 4. Cılız, 5. Çürük, 6. Etsiz, 7. Gevşek, 8. Güçlenilmeyecek 9. İliz,	Zayıflamak, 1. Argılamak, arğımak, 2. Arıklamak, 3. Arıklanmak, 4. Arık olmak 5. Bozulmak, 6. Çalmak, 7. Düşmek, 8. Zayıflık, 1. Arıklık, 2. Tırıklık, 3. Turukluk.	Zayıfılbünye, 1. İtik, 2. Yitki, yitkin, yitlik (Müt.)	Zayı etmek, 1. Elden kaçırmak,
--	-------------------------------------	------------------------------	---------------------------------------	---	--	--	--------------------------------------	---	-------------------	---	---	---	--	---	--	--	--	---	---	---------------------------	--	--	------------------	--	--	---	--	--------------------------------

Öz türkçe karşılıklar

nişlemek, 2. Kinürmek.	Vüsuk, 1. Güvenç, 2. Güvenme, 3. İnan, innaç, 4. İnanma.	Vüsü, 1. Güç (Kudret man. "gücü yeten,") 2. Ommuşma, 3. Yapabilme.	Yabis, 1. Kurgak, 2. Kurgak, 2. Kurgaz, 3. Kuru.	Yades (Tutuşmak), 1. Öceşmek, 2. Öcüşmek, 3. Öc tutmak, öc tutuşmak.	Yadigâr, 1. Ancak, 2. Andaç, 3. Andracak, 4. Andrıç, 5. Andrıncı.	Yahut, 1. Ya, ya da,	Yakaza, 1. Saklık, 2. Uyanıklık.	Yakin, 1. Apaçık, bilis, 2. İnan, 3. İrim, 4. İyi bilis, 5. anış, kanma, 6. Sağlam, bilis, sağlam, inanış, sağlam kanış.	Yakinen, 1. Açrıktan açığa, 2. Apaçık, 3. Dipleş, 4. İyice, iyiden iyice, 5. Sağlam, sağlama, sağlam.	Yakut, Baraz.	Yani, 1. Demek, 2. Demek ki.	Yâr, 1. Arkadaş, 2. Balm, 3. Bildik, 4. Eş, 5. İnaç, inaç inka, 6. Sevgili, 7. Sevik, sevik, 8. Yardımcı.	Yât, 1. An, 2. Ep, eyp, 3. İp.	Yâd etmek, 1. Anmak, 2. Engitmek.	Yave, 1. Bılsıl, 2. Boş lakırdı, boş söz, 3. Saçma, saçma, sapan.	Yavegû, 1. Saçmacı, 2. Yalancan.	Yevgûluk etmek, 1. Kırılmak, 2. Saçmalamak.	Yaver, 1. Çora, 2. Yardımcı, 3. Yasavul.	Yazıhane, 1. Yazak, 2. Yazı odası, yazı evi, yazı yeri.	Yegâne, 1. Biricik, 2. Bir kiye, 3. Tek, 4. Tekçe.	Yeğân, yeğân, 1. Birer birer, 2. Tek tek.	Yeis, 1. Acık, 3. Umutsuzluk.	Yeise düşmek, 1. Duncukmak, 2. Gücenmek, 3. Tuncukmak, 4. Umut kesmek.	Yekçeşim, Tek göz, tek gözlü.	Yekdiğer, Birbiri.	Yeknasak, 1. Bir düzüne, 2. Bir düzüye, 3. Bir türlü, 4. Bir yolda.	Yekpare, 1. asguk, 2. Bitevi, 3. Bütün, 4. Som.	Yekta, 1. Benzersiz (Bimisli man.) 2. Bir, biricik, 3. Tek, 4. Tekin (Cinlerden hâli man da) 5. Yalmız, 6. Yiğ.	Yekûn, 1. Bulay, bulgay, 2. Bütün, 3. Hepsi, 4. Top, 5. Tutar	Yemin (Kasem man.) And.	Yemin etmek, 1. Andetmek, 2. And içmek 3. Andılmak, 4. Andıksamak, 5. El basmak (mec.)	Yeminli, andlı.	Yemin vermek, 1. Anddarmak 2. Andgarmak, 3. And vermek.	Yemin (Sağ taraf man.) 1. Ön 2. Sağ, sağ el, sağ yan, 3. Sağ kol (Askerlikte sağ cenah man.) 4.
------------------------	--	--	--	--	---	----------------------	----------------------------------	--	---	---------------	------------------------------	---	--------------------------------	-----------------------------------	---	----------------------------------	---	--	---	--	---	-------------------------------	--	-------------------------------	--------------------	---	---	---	---	-------------------------	--	-----------------	---	---

Atatürk'ün Nutku

Türk harflerile basıldı

3 Cildin Fiyatı 600 Kuruştur

Reisicumhur Atatürk'ün 927 yılında, Cumhuriyet Halk Fırkası büyük kongresinde söyledikleri tarihi nutuk Devlet matbaası tarafından Türk harflerile zarif bir şekilde yeniden basılmıştır. Nutuk, üç ciltten mürekkeptir ve bu kitaplar bir arada mukavvadan bir kutu içerisine konularak satışa çıkarılmıştır.

Üç cildin değeri (600) kuruştur.

VAKIT'in Türkiyenin her tarafında bulunan bayilerinden de bu tarihi ve çok kıymetli eserai tedarik mümkündür.

Müracaat yeri — "VAKIT", İstanbul — Ankara caddesi

Pendik Bakteriyoloji Enstitüsü

Müdürlüğünden:

Mikdarı	Cinsi	Fiyatı	Tutarı	Kuruş	Teminat
			Lira		L. K.
10 kilo agar agar birinci		500	50	00	
150 kilo gliserin bidistile					
-Merk-Şering		160	240	00	
5 kilo pepton vite		2600	130	00	
15,000 aded normal glas renkli, lâstik mantarlı 5. S. M3. lik şişe.		3	450	00	
10,000 aded normal glas renkli, lâstik mantarlı 10. S. M3. lik şişe.		6	600	00	
25 adet 12 litrelik damacana sepetli		250	62	50	
75 baş Kobay yavru olmayacak		200	150	00	
			1682	50	122 14

Ankarada Etlikte Ziraat vekâleti merkez laboratuvarları için Pendik bakteriyoloji ve serom darülistihzarı müdürlüğü satın alma komisyonu tarafından 3. Mart, 1935 pazar günü saat 14 de Fındıklı da güzel sanatlar akademisinde yüksek mektepler muhasebeciliğinde açık eksiltme suretile ve şartnamesi mucibince mikdarları yu kararda gösterilen bakteriyoloji ihtiyacı ile kobaylar satın alacaktır. Şartnamesini görmek için hergün Pendikte bakteriyoloji enstitüsü müdürlüğüne ve eksiltmeye girmek isteyenler de yukarıda gösterilen gün ve saatte Fındıklıda Yüksek mektepler muhasebeciliğinde alma ve satma komisyonuna gelmeleri (738)

Üsküdar Hukuk Hâkimliğinden:

Kadıköyünde Osmanağa mahallesinde Rıza Paşa çeşmesi caddesinde 63 Numaralı hanede Fatma Canyarın Fatihte Hirhir çeşmesi caddesinde Molla Hüseyin so kağımda avukat Mustafa Faik hanesinde Melek aleyhine açtığı vısayetten azil davasından dolayı tebliğ edilmek üzere dava istidarsı sureti gönderilmiş ise de müddeialeyha Meleğin mezkûr hanede olmadığından tebliğ edilemediği şerhile mübaşiri tarafından iade edilmiş ve ilânen tebligat icrasına karar verilerek bu baptaki dava arzuhaline sureti ve 2/4/935 salı günü on birde mahkemeye daveti nâtrik davetiye varakası mahkeme divanhanesinin talik kılıpılmış olduğundan yirmi gün zarfında dava arzuhaline cevap vermek ve tayin olunan yevmi mezkûrda mahkemeye gelmek üzere ilân olunur. (5587).

Göz Hekimi

Dr. Şükrü Ertan

Babıâli, Ankara caddesi No. 60

Telefon: 22566

Salı günleri meccanendir.

İstanbul Üçüncü İcra Memurluğundan:

Mahcuz ve paraya çevrilmesi mukarrer bir adet çini soba ve bir adet büfe bir adet Masa bir adet Sahibinin sesi salon gramofonu ve dokuz parçadan ibaret oda takımı birinci açık arttırma suretile 6 mart 1935 tarihine müsadif çarşamba günü saat 10 dan 11 e kadar Taksimde Sıra Servilerde Hüda verdi Apartmanının 1/2/4 No. lu dairelerinde satılacağından taliplerin yevmi ve mahalli mezkûrda hazır bulunacak müracaatları lüzumu ilân olunur. (5589)

(21 İkinci Teğrin 1934 sayımızdan beri sürüyor.)

Kara Gölge

üçüncü kitab

ASILMIŞ KADIN

Fiyatı 5 Kuruştur

Bu meraklı ve heyecanlı romanlar serisinden her on beş günde bir kitap neşre olur.

Her kitab başlı başına bir romandır.

Şimdiye Kadar Çıkanlar:

Numara 1 Bir Mühim Cinayet

" 2 Sarı Saçlı Adam

Gelecek Sayı:

" 4 Mavi Portakal

Tevezi Yeri: Vakit Matbaası — Ankara Cad. : İstanbul

Muhtelif kimya malzemesi

Askerî fabrikalar U. müdürlüğünden:

Tahmini bedeli 100,000 lira olan ve 9 — Mart — tarihinde pazarlığı yapılacağı ilân edilen kimya malzemesi tediye şartlarında değişiklik yapıldığından bu malzeme pazarlığının 19 — Mart — 935 Salı gününe talik edildiği ilân olunur. (1060)

Afyon Karahisar belediyesinde:

5436 lira 59 kuruş bedeli keşifli yeni yapılmakta olan ve sıhhi mezarlığa yapılacak tayyare şehidler abidesinin yirmi gün müddetle vukubulan münakasasında talib zühür etmediğinden keyfiyetin bir ay zarfında pazarlıkla icrasına belediye encümeni karar vermiştir. Talib olanların dairei belediyeye bu müddet içinde müracaat etmeleri ilân olunur. (1068)

Askerî fabrikalar U. müdürlüğünden:

Kırıkkalede istihdam edilmek üzere elektrik tenvirat kuvvet tesisatından ve motorlarından iyi anlar usta elektrikçiler ihtiyacı vardır. Taliblerin nüfus tezkeresi, hal tercümesi ve beşer servisleri suretleriyle tahriren: Kırıkkale askerî fabrikalar kuvvet merkezi müdürlüğüne müracaatları. (1058)

Sahibi: ASIM US

Neşriyat Müdürü:

REFİK Ahmed SEVENGİL

VAKIT Matbaası — İstanbul

DIŞ DOKTORU

übeyt Sait

Fatih Karagümrük tramvay durağı, No. 4

Öz Türkçe karşılıklar

Ung.	Henezimek, 3. Öletmek.
Yesar, (Sol taraf man), 1. Sol, sol el, sol yan, 2. Sol kol (Askerlikte sol cenah man.)	Zâfı basar sahibi, Çerliğ, közü çerliğ.
Yesar (Servet man.), 1. Bolluk, 2. Varlık, 3. Zenginlik.	Zafer, 1. Baskan, 2. Cingü, 3. Kazanç, 4. Yan.
Yesir, 1. Az, 2. Kısa (Müddet hakkında, 3. Kolay.	Zafer bulmak, 1. Kazanmak, 2. Onalamak, 3. Utmak, 4. Yenmek.
Yet, 1. El, 2. Elik, 3. İley 4. İlik.	Zâg, 1. Biderecik, 2. Karga, 3. Kuzgun.
Yebet, 1. Doğrudan, 2. Elden ele.	Zahif, 1. Sürücü, 2. Sürücü.
Yetim, 1. Ögüsüz, 2. Öksüz.	Zâhir, 1. Açık, 2. Bel, 3. Belli, 4. Belli belek, 5. Besbelli, 6. Görünen, 7. Görünür.
Yevmi, Gün.	Zâhiren, 1. Dıştan, 2. Görünüşte.
Yevmi kıyamet, yevmi hesap, yevmi mizan, yevmüddin, 1. Biggü günü, 2. Ödek günü, 3. Yanut günü.	Zâhiri, 1. engiz, 2. Dışarğı, 3. Görken, görülen, 4. Görünen, dıştan görünen.
Yevmi sabık, 1. Dün, 2. Tüne.	Zâhir olmak, 1. Aylanmak 2., Baş vermek, baş göstermek, 3. Belgürmek, 4. Belirmek, 5. Çıkarmak, 6. Görünmek, 7. Sızmak (Güneş hakkında) 8. Türemek (Husule gelmek man.)
Yevmiye, Gündelik.	Zahir, (Yardımcı man.) 1. Arka, 2. Arka çıkan, 3. Basut, 4. Güveng, 5. Kuldağuş, 6. Söykeği, 7. Yardımcı.
Yevmi, 1. Gündelik, 2. Günlük.	Zahire, 1. Ağrılık, 2. Aşlık, 3. Azık, 4. Yeygi, 5. Yeyi, 6. Yeyinti 7. Yiyecek.
Yubuset, 1. Kuraklık, 2. Kuru luk.	Zahit, 1. Arı dirlikli, 2. Arzi, 3. Erzi.
Yümn (Yümün), 1. Kut, 2. Mut, 3. Uğur, 4. Yüm.	Zahmet, 1. Ayaksınma, 2. Boşuş 3. Emek, 4. Ezgi, 5. Kıym, 6. Sıkılcım, 7. Sıkıntı, 8. Sıkış, 9. Yorunluk, 10. Yük, 11. Zorluk.
Yümünsüz, 1. Kutsuz, 2. Övünsüz, 4. Yaltu.	Zahmet çekmek, 1. Aramak, 2. E-
Zabita, 1. Yasakçı (Zabita memuru man.) 2. Yasavul.	
Zabit, Buyruk (Askerî kumandan, âmir man.)	
Zaç, Karagu (Kör, yekçeşim, kara boya man.)	
Zadegân, 1. Alpağut, 2. Alpa vut, 3. Sayıt, 4. Uyur.	
Zâf, 1. Arıklık, 2. Çözen, 3. Güçsüzlük.	
Zâfa uğramak, 1. Arılmak, 2.	

Öz Türkçe karşılıklar

mek çekmek, 3. Katlanmak, 4. Sıkılmak, 5. Sıkıntı çekmek, 6. Yorgunluk çekmek, 7. Yorulmak, 9. Zora gelmek, zorluk çekmek.	Zammolanmak, Koşulmak.
Zahmet çektirmek, Gücündürmek, 2. Güç üzme, 3. Kırma mak, 4. Küçlemek, 5. Sıkılmak, 8. Yormak.	Zaman (Vakit man.) 1. Adak, (Muayyen bir zaman man.) 2. Adar, (Mevsim man.) 3. Çağ Çak, 5. Gez (Defa, kerre man.) 6. Gün, 7. Kurun, 8. Ucur, uçur.
Zahmet keş, Emekçi.	Zaman, 1. Ara sıra, 2. Ögün ögün, 3. Övün, övün.
Zahmetle, 1. Düşe, kalka,, 2. Güç ile, güçlükle.	Zamanı cahiliyet, Bilmemezlik çağı.
Zahmetli, 1. Ağır, 2. Sıkıntılı, 3. Yorun, yorucu, 4. Zor.	Ne zaman, Kaçan.
Zahmetsiz, 1. Kolay, 2. Sıkıntısız.	Zaman (Kefalet man.) 1. Ayandalık, 2. Ödek, 3. Ödelek, 4. Sayış, seyış.
Zahr, 1. Arka, 2. Art, 3. Dal, 4. Eğin, 5. Geri, 6. Sağrı, 7. Sırt 8. Ters,	Zâmin, Ödeyen.
Zaika, 1. Dadak, 2. Tadım, ta dır.	Zâmin olmak, Ödemek.
Zail (olmak), 1. Alkıymak, 2. Çıkmak (Boya, leke, v. s. hakkında), 3. Emenmek, 4. Geçmek, 5. Gitmek, 6. Kıyılmak, 7. Savılmak, 8. Savulmak, 9. Solmak (Renk, boya, v. s. hakkında) 10. Uçmak,	Zamk, 1. Gelim, 2. Karba, 3. Kasrı, 4. Kırba, 5. Şilim, 6. Tutkal 7. Yelim, 8. Yilem, 9. Yilim..
Zait, 1. Artan, 2. Artık 3. Çok, 4. Daha.	Zamme, 1. Ötrü, 2. Ötüre.
Zalim, 1. Asız, aysız, 2. Güç, kırıcı, 3. Çüçlü, 4. Kırm, 5. Kıyan, kırıcı, 6. Öngü,	Zan, 1. Eşkil, 2. İşgil, 3. İşkil, 5. Sanı, 6. Sezgi, sezi, 7. Sezme, 8. Sızma.
Zam, 1. Artım, artış, arttırış, 2. Çoğaltış, 3. Katış,	Zannetmek, 1. Oranlamak (Tahmin man.) 2. Öylemek, 3. Sanmak, 4. Sızılmak, sızılmak, 5. Ummak (Zan ve ümid man.) 6. Urunlamak, 7. Yalım.
Zammetmek, 1. Arttırma, art tırmak, 2. Calgamak, 3. Çoğaltmak, 4. Katmak, 5. Koşmak, 6. Ulamak, 7. Üste vurmak, 8. Yanaş tırmak.	Zannıma göre, 1. Bana kalırsa, 2. Bencesi,
	Zanu, 1. Bağış, 2. Diz.
	Zanubezmin olmak, 1. Diz çökmek, 2. Yükünmek.
	Zapt (Zabit), 1. Durtut (Asayiş, nizam, zaptü rapt man.) 2. Tudurgu (zaptü rapt man.)
	Zaptetmek, 1. Almak, eline almak,, zorla almak, 2. line geçir